

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Hankehakemus

10.6.2026 Dnro: EURA 2021/408739/09
02 01 01/2026/PL

Tunnistetiedot

Hakemusnumero
408739

Tila
Saapunut

Hankehaun nimi
Kestävän kaupunkikehittämisen haku –
Vetovastuuteemat 2026

Hakuilmoituksen tunnus
PIRLII-016

1 Rahoittava viranomainen

Pirkanmaan liitto

2 Hakijaorganisaatio

Hakijan virallinen nimi
Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja
kehitysyhtiö Business Tampere Oy

Y-tunnus
2252888-5

Postiosoite
Kalevantie 2

Organisaatiomuoto
Osakeyhtiö

Postinumero
33100

Organisaatiotyyppi
Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö

Postitoimipaikka
TAMPERE

Puhelinnumero
0414350883

2.1 Hankkeen yhteyshenkilö

Etunimi
Noora

Sähköposti
noora.vaaraniemi@business tampere.com

Sukunimi
Vaaraniemi

Puhelinnumero
0414350883

Asema hakijaorganisaatiossa
Kehityspäällikkö

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Datasta resilienssiä - Suurten kaupunkien rooli datatalouden kasvun tukemisessa

Alkamispäivämäärä

1.10.2026

Päätymispäivämäärä

30.9.2028

Toimintalinja

1 Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

3.1 Hankkeen toteutustyyppi

Hanke toteutetaan Ryhmähankkeen osahankkeena

Ryhmähanketunnus R-03250

Ryhmähankkeen toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppe	Hakemusnumero	Y-tunnus
Oulun kaupunki	Päähankkeen toteuttaja	408659	0187690-1
Helsingin kaupunki	Osahankkeen toteuttaja	408732	0201256-6
Vantaan kaupunki	Osahankkeen toteuttaja	408734	0124610-9
Espoon kaupunki	Osahankkeen toteuttaja	408736	0101263-6
Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy	Osahankkeen toteuttaja	408739	2252888-5

Toteuttajan rooli ryhmähankkeessa

Business Tampere toimii hankkeen osatoteuttajana, jonka päävastuulla on työpaketti 5. Lisäksi Business Tampere osallistuu muihin hankkeen työpaketteihin. Kaikki työpaketit toteutetaan päätoteuttajan ja osatoteuttajien yhteistyössä omaa työpanosta että ostopalveluita hyödyntämällä. Eri työpaketeista saatua tietoa hyödynnetään työpakettien kesken.

Työpaketti 1 – Datapohjainen päätöksenteko ja ennakointi, päävastuu: Oulun kaupunki

Business Tampereen osatoteutus tukee Oulun työpakettia tuottamalla konkreettisen data- ja analytiikkapohjan tilannekuvan, ennakkoinnin ja skenaariotyön kehittämiseksi. Business Tampere rakentaa TKI-, innovaatio- ja IPR-dataan perustuvan ajantasaisen tilannekuvan, jossa yhdistetään innovaatiodataa alueellisen kehityksen, resilienssin ja kasvupotentiaalin tunnistamiseksi. Jalostettua dataa hyödynnetään analytiikassa, vaikuttavuuden mittaamisessa ja ennakkoinnissa sekä päätöksenteon tukena.

Työpaketti 2 - AI-valmiit datatuotteet ja analytiikka - datapohjaisen kasvun ja resilienssin mahdollistajana, päävastuu: Espoon kaupunki

Business Tampere osallistuu työpaketin toteutukseen tuomalla mukaan alueellisen elinvoiman sekä innovaatioekosysteemin näkökulman. Business Tampere edistää AI-valmiiden datatuotteiden kehittämiseen liittyviä toimintamalleja Tampereella.

Työpaketti 3 - Governance, tietoarkkitehtuuri ja yhteentoimivuus, päävastuu: Helsingin kaupunki

Business Tampere tukee työpaketin toteutusta benchmarkkaamalla oppeja ja hyödyntäen niitä mahdollisuuksien mukaan työpaketti 5 tilannekuvan rakentamisessa.

Työpaketti 4 - Kriisijohtamisen kypsyyssomalli, päävastuu Vantaan kaupunki

Business Tampere tukee työpaketin toteutusta tuoden näkökulmaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotilannekuvan rakentamisesta, joka osaltaan tähtää yritysten innovaatio- ja kehittämiskyvyyden tunnistamiseen ja vahvistamiseen myös kriisitilanteissa.

Työpaketti 5 – TKI-tilannekuva ja innovaatiokyvyyden tunnistaminen kasvun ja resilienssin voimavarana , päävastuu: Business Tampere Oy

Business Tampereen toimenpiteet työpaketissa 5:

- IPR-datan ja innovaatioidatan kartoittaminen ja dataan liittyvien yhteistyö- ja hankintasopimusten teko.
- Yhteistyön käynnistäminen IPR-Suomen sekä VTT:n kanssa; datan analysointi ja jalostaminen sekä TKI-tilannekuvan suunnittelu.
- Innovaatiodataan (IPR ja TKI) perustuvan tilannekuvan rakentaminen alueellisesti Tampereen kaupunkiseudulle ja vähintään yhdelle pilottiekosysteemille.
- Innovaatioverkostojen tilannekuvan rakentaminen pilottina ja innovaatiokyvyyksien tunnistaminen.
- TKI-tilannekuvan testaaminen ja validointi.
- Tulosten viestintä kansallisesti relevantteihin TKI- ja innovaatioverkostoihin.
- TKI-kasvu -työpajojen järjestäminen jokaisessa hankkeen kaupungissa yhdessä alueen elinkeino- ja innovaatiotoimijoiden kanssa.

Työpaketti 6 – Rakennetaan kansallista yhteistyötä: Datasta resilienssiä -verkoston koordinaatio, hankehallinto ja viestintä, päävastuu Oulun kaupunki, kaikki osatoteukset osallistuvat

Business Tampere osallistuu aktiivisesti hankkeen hallintotyöhön: yhteisiin kokouksiin, raportointiin sekä hankkeen tulosten viestintään kansallisesti ja kansainvälisesti.

Perustele, miksi hanke toteutetaan ryhmähankkeena

Tämän hankehaun edellytyksenä on, että hanke yhdistää useita ekosysteemisopimuskau punkeja. Tässä hankkeessa toteuttajina ovat Helsingin, Espoon, Vantaan, Tampereen (BusinessTampere) ja Oulun kaupunki. Lisäksi BusinessTurku ja Turun kaupunki ovat hanketta tukevana osallistujina muun muassa ohjausryhmätyön sekä rinnakkaisen hankkeen kautta (InnoTurku).

Nykyisen hallitusohjelman mukaan valtion ja yliopistokaupunkien välillä on solmittu sopimukset julkisen ja yksityisen TKI-rahoituksen strategisesta kohdentamisesta globaalisti kilpailukykyisten ekosysteemien vahvistamiseksi. Sopimuksilla kehitetään innovaatiotoiminnan ekosysteemejä eli tiiviitä yhteistoimintaverkostoja, vahvistetaan osaamiskärkiä sekä lisätään TKI-toiminnan vaikuttavuutta. Samalla kootaan tutkimusta ja sitä hyödyntäviä verkostoja isommiksi osaamiskeskittymiksi, joissa eri toimijat täydentävät toisiaan.

Tällä hankkeella tuetaan hakijakaupunkien ekosysteemisopimusten toteutumista EU-rahoituskausien vaihtumisen nivelvaiheessa. Hankkeessa yhdistetään suurten suomalaisten kaupunkien toisiaan täydentävää osaamista, tehostetaan toisilta oppimista jakamalla parhaita käytäntöjä, skaalaamalla onnistuneita pilotteja ja kokeiluja. Lisäksi hankkeen myötä mahdollistetaan kansainvälisesti kiinnostavan datatalouden ja resilienssin kehittämiskokonaisuuden ja näkymän syntyminen. Ryhmähanke toteutusmuotona tukee tätä tavoitetta.

Ryhmähanke mahdollistaa vaikuttavan ja kansainvälisesti mielenkiintoisen suomalaisen konsortion muodostumisen datateemassa kaupunkien välille sekä kiinnittymisen kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin. Yksi keskeinen kansallinen verkosto on Työ- ja elinkeinoministeriön datatalouden kasvuohjelma. Tämän hankkeen kansallinen dataverkosto muodostaa kaupunkien verkoston, joka hyödyntää datatalouden kasvuohjelman tuloksia ja välittää kaupunkien viestiä sen suuntaan. Kansainvälisellä tasolla kiinnitytään esimerkiksi Data Space Support Centre, DS4SSCC aloitteisiin, Eurocities Digital Forumiin Data Working Group ja OASC -toimintaan. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseen ryhmähanke on erinomainen työkalu, koska mukana ovat Suomen suurimmat kaupungit.

3.2 Julkinen kuvaus

Hankkeen julkinen tiivistelmä

Datasta resilienssiä (DARE) - Suurten kaupunkien rooli datatalouden kasvun tukemisessa - hanke yhdistää Suomen kuuden suurimman kaupungin datataloutta edistävät toimet ja luo pohjan kansalliselle kaupunkien yhteistyölle, joka vahvistaa Suomen datatalouden kasvupohjaa, luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja parantaa yhteiskunnallista kriisinkestävyttä datan avulla.

Ryhmähankkeen päätavoitteena on vahvistaa Suomen suurimpien kaupunkien yhteistä kyvykkyyttä hyödyntää dataa systemaattisesti päätöksenteossa, ennakoinnissa, resilienssin kehittämisessä sekä datapohjaisen liiketoiminnan ja innovaatioekosysteemien kasvun tukemisessa ja luoda pohjaa vahvalle kaupunkien väliselle datatalousverkostolle sekä tarjota yhteinen näkymä datatalouden kasvun mahdollisuuksille kaupungeissa.

Hankkeessa rakennetaan 1) resilienssiä: Hanke vahvistaa kaupunkien kriisinsietokykyä ja resilienssiä, 2) pysyviä rakenteita: Hanke luo suurten kaupunkien välille yhteisiä datan hyödyntämisen rakenteita sekä 3) kasvua: Dataikkunat innovaatio- ja yritysekosysteemeihin. Hanke vahvistaa datataloutta tukevia tutkimus-, kehitys ja innovaatioekosysteemejä sekä luo kansainvälisesti houkuttelevan näkymän Suomesta liiketoimintaympäristönä.

Tavoitteita toimeenpannaan kuudessa työpaketissa, josta hanketoteuttajakaupungit ovat kukin vastuussa:

TP 1: Datapohjainen päätöksenteko ja ennakointi (BusinessOulu, Oulun kaupunki)

TP 2: AI-valmiit datatuotteet ja analytiikka datapohjaisen kasvun ja resilienssin mahdollistajana (Espoon kaupunki)

TP 3: Governance, tietoarkkitehtuuri ja yhteentoimivuus (Helsingin kaupunki)

TP 4: Kriisijohtamisen kypsyysmalli (Vantaan kaupunki)

TP 5: TKI-tilannekuva ja innovaatiokyvykkyyden tunnistaminen kasvun ja resilienssin voimavarana (BusinessTampere)

TP 6: Rakennetaan kansallista yhteistyötä: Datasta resilienssiä -verkoston koordinaatio, hankehallinto ja viestintä (kaikki hankekaupungit, Oulu: kokonaisuuden vetovastuu ja koordinaatio)

Kaksivuotista yhteishanketta toteuttavat Oulun, Helsingin, Espoon, Vantaan kaupungit sekä BusinessTampere, kumppaninaan BusinessTurku. Hankkeen toimenpiteisiin osallistetaan myös kuutoskaupunkien tutkimus-, kehitys-, ja innovaatioekosysteemin edustajat sekä hankkeen käynnistysvaiheessa muodostettava seuraajakuntienverkosto.

Hankkeen nimi englannin kielellä

Data for Resilience (DARE) – The role of large Finnish cities in supporting the growth of the data economy

Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

Data for Resilience (DARE) – The role of large cities in supporting the growth of the data economy

The project brings together data-economy initiatives from Finland's six largest cities and lays the foundation for national collaboration between cities. This collaboration strengthens Finland's data economy growth base, creates new business opportunities, and enhances societal resilience through data. The main objective of the joint project is to strengthen the shared capability of the six largest cities to systematically utilize data in decision-making, foresight, resilience development, and in supporting the growth of data-driven business and innovation ecosystems. In addition, the project aims to establish a strong intercity data economy network and provide a shared vision of data economy growth opportunities in cities.

The project will build 1) Resilience: Strengthening cities' crisis preparedness and resilience, 2) Permanent structures: Creating shared frameworks for data utilization between large cities, 3) Growth: Opening data windows into innovation and business ecosystems. The project strengthens research, development, and innovation ecosystems supporting the data economy and creates an internationally attractive outlook for Finland as a business environment.

The objectives are implemented through six work packages, each led by a participating city:

WP1: Data-driven decision-making and foresight (BusinessOulu, City of Oulu)

WP2: AI-ready data products and analytics as enablers of data-driven growth and resilience (City of Espoo)

WP3: Governance, information architecture, and interoperability (City of Helsinki)

WP4: Crisis management maturity model (City of Vantaa)

WP5: RDI situational awareness and identification of innovation capabilities as drivers of growth and resilience (Business Tampere)

WP6: Building national collaboration: coordination of the Data to Resilience network, project administration, and communication (all project cities; Oulu responsible for overall coordination and leadership)

The two-year joint project is implemented by the cities of Oulu, Helsinki, Espoo, Vantaa and Tampere (Business Tampere), with Business Turku as a partner. Representatives from the research, development, and innovation ecosystems of the six largest cities will also be involved in the project's activities, along with a network of follower municipalities to be established during the project's initial phase.

3.3 Maantieteellinen kohdealue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Kyllä

Hankkeen toteutuspaikka

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Kalevantie 2	33100	Tampere

4 Hanketiedot

4.1 Hankkeen kohderyhmä, tarve ja tavoitteet

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen varsinaisina kohderyhminä ovat mukana olevien suurien kaupunkien organisaatiot, kaupunkikonserniin kuuluvat toimijat, kehitys- ja innovaatio-organisaatiot. Lisäksi kohderyhmiin kuuluvat alueelliset innovaatioekosysteemit, korkeakoulut, tutkimusorganisaatiot sekä elinkeinoelämän edustajat. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat datan hyödyntämiseen, analytiikkaan, tekoälyyn, datatalouteen ja digitaalisiin palveluihin liittyvät asiantuntija- ja

kehittäjäverkostot, ml. ministeriöiden ja muiden kansallisten tahojen, kuten Kuntaliitto, asiantuntijaverkostot.

Hanke kohdistuu erityisesti toimijoihin, jotka vastaavat kaupunkien ja kaupunkiseutujen strategisesta kehittämisestä, elinvoimasta, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnasta sekä kehittävät datapohjaista päätöksentekoa, ennakointikyvykkyyttä, innovaatioekosysteemiä johtamista, yritysveroista datataloutta sekä kaupunkien välistä datan jakamista ja yhteentoimivuutta. Hankkeen vaikutukset kohdistuvat laajasti mukana olevien kaupunkien innovaatio- ja yritysekosysteemeihin sekä niiden kykyyn hyödyntää dataa päätöksenteossa, palvelujen kehittämisessä, ennakkoinnissa ja liiketoiminnan kasvattamisessa.

Hankkeen vaikutukset kohdistuvat laajasti mukana olevien kaupunkien innovaatio- ja yritysekosysteemeihin sekä niiden kykyyn hyödyntää dataa päätöksenteossa, palvelujen kehittämisessä, ennakkoinnissa ja liiketoiminnan kasvattamisessa. Hanke mahdollistaa laadukkaan TKI-yhteistyön toteutumisen ja sekä vaikuttavuuden ja edistää mukana olevien kaupunkien ja valtion välisten innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimusten toteutumista EU-rahoituskausien nivelvaiheessa.

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välillisiä kohderyhmiä ovat kaupunkialueiden yritykset, startupit, kasvuyritykset, TKI-ekosysteemit, korkeakoulujen opiskelijat ja asiantuntijat sekä julkisen sektorin palvelujen käyttäjät ja kuntalaiset. Erityisesti yritykset, jotka osallistuvat datapohjaisten toimintamallien, AI-valmiiden datatuotteiden, data-alustojen ja datatalouden ratkaisujen kehittämiseen ja pilotointiin.

Hankkeen välillisiin kohderyhmiin kuuluvat myös muut ekosysteemisopimuskaupungit (Innokaupungit) ja kunnat, kansalliset viranomaiset, rahoittajat, muut julkiset organisaatiot, kehitysyhtiöt ja innovaatioekosysteemit, jotka voivat hyödyntää hankkeessa kehitettäviä toimintamalleja, governance-rakenteita, AI-valmiita dataratkaisuja ja yhteentoimivuuden periaatteita osana omaa datakyvykkyyden ja resilienssin kehittämistään.

Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?

Nykyinen geopolittinen toimintaympäristö edellyttää kaupungeilta, yrityksiltä ja innovaatioekosysteemeiltä aiempaa vahvempaa kykyä hyödyntää dataa päätöksenteossa, ennakkoinnissa ja kasvun rakentamisessa. Samanaikaisesti tekoälyn nopea kehitys, turvallisuusympäristön muuttuminen, taloudellinen epävarmuus sekä EU-tason datatalous- ja resilienssikehitys lisäävät painetta rakentaa uudenlaisia datapohjaisia toimintamalleja. Vaikka kaupungeilla, yrityksillä ja TKI-ekosysteemeillä on käytössään merkittäviä määriä dataa, sen hyödyntäminen on edelleen hajanaista, siiloutunutta ja usein reaktiivista. Dataa ei pystytä riittävästi yhdistämään strategiseen johtamiseen, operatiiviseen päätöksentekoon, innovaatioekosysteemien kehittämiseen eikä datapohjaisen liiketoiminnan kasvattamiseen. Datatalouden ja resilienssinäkökulman yhdistäminen tukee Euroopan digitaalisen suvereniteetin tavoitetta.

Keskeinen haaste liittyy erityisesti siihen, kaupunkien datan saavutettavuus ja yhteiskäyttö ekosysteemitasolla (innovaatio- ja ekosysteemitdata) on hajallaan ja rajallista eri organisaatioissa, järjestelmissä ja verkostoissa, jolloin kokonaiskuva alueiden osaamisesta, teknologiakyvykkyyksistä, piloteista, investoinneista ja kehityspoluista ei pystytä muodostamaan systemaattisesti. Tämän lisäksi ekosysteemitason tiedolla johtaminen ei perustu yhtenäisiin datatuotteisiin tai analytiikkaan, ja esimerkiksi asukas- ja yritysliiketoiminnan palveluiden, kulttuurin, liikunnan, kaupunkiympäristön tai elinvoiman datan hyödyntäminen on hajanaista. Tämä heikentää kykyä johtaa datapohjaista kasvua, kohdentaa kehitystoimenpiteitä ja tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Samalla päätöksenteko perustuu edelleen usein historialliseen tietoon ja jälkikäteiseen raportointiin, vaikka toimintaympäristö edellyttää siirtymää kohti ennakoivaa analytiikkaa, tilannekuvaa, skenaariotyötä ja AI-avusteista päätöksentekoa. Datan sekä deskriptiivisen ja ennakoivan analytiikan systemaattinen hyödyntäminen vahvistaa kaupunkitasoisen tilannekuvan syntymistä ja yleisesti kaupunkien resilienssiä. Erityisesti kaupunkien resilienssin näkökulmasta tarvitaan nykyistä parempaa kykyä hyödyntää dataa

nopeasti muuttuvissa tilanteissa: tämä edellyttää kykyä hyödyntää dataa kriisijohtamisessa, tilannekuvan muodostamisessa ja poikkeustilanteiden ennakkoinnissa.

Haasteita vahvistavat myös puutteet yhteisissä governance-malleissa, tietoarkkitehtuurissa, datan laadussa, yhteentoimivuudessa sekä datan omistajuuden ja käyttöoikeuksien hallinnassa. Monissa tapauksissa dataa ei tunneta riittävästi strategisena resurssina eikä organisaatioilla ole tilannetietoisuutta siitä, mitä dataa on olemassa, missä sitä sijaitsee ja miten sitä voidaan hyödyntää turvallisesti ja tehokkaasti. Lisäksi AI-valmiita datatuotteita, yhteisiä dataresursseja ja skaalautuvia toimintamalleja on vielä vähän. Kaupunkien välinen yhteistyö datan hyödyntämisessä on käynnistynyt, mutta pysyvät toimintamallit, yhteiset periaatteet ja käytännön ratkaisut puuttuvat edelleen.

Hankkeen tavoitteena on vastata näihin haasteisiin rakentamalla kaupunkien yhteistä datakyvykkyyttä, AI-valmiutta ja ennakointikyvykkyyttä tavalla, joka tukee sekä datapohjaista kasvua että resilienssiä. Hankkeessa kehitetään yhteisiä toimintamalleja datapohjaiseen päätöksentekoon, innovaatio- ja ekosysteemidatan hyödyntämiseen, AI-valmiisiin datatuotteisiin, datatalouteen sekä datan hallintaan ja yhteentoimivuuteen. Tavoitteena on luoda skaalautuva toimintamalli, joka vahvistaa kaupunkien kykyä hyödyntää dataa systemaattisesti osana päätöksentekoa, palvelujen kehittämistä, innovaatioiden johtamista ja yritysvetoisen datatalouden kasvua.

Hanke tukee suurten suomalaisten kaupunkien innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksissa tunnistettuja strategisia kehittämisaloja. Pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimus koostuu neljästä temaattisesta alueesta: 1) älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut, 2) hyvinvointi ja terveysteknologia sekä 3) uudet oppimisympäristöt ja osaamisen digitaaliset ratkaisut sekä uudet avaukset ja yleinen ekosysteemien kehittäminen, jota Datasta resilienssiä - hankkeen tavoitteet toteuttavat osaltaan. Tampereen ekosysteemisopimusta hanke toteuttaa vahvistamalla erityisesti sopimuksessa tunnistettuja poikkileikkaavia teemoja: tekoälyn ja datan hyödyntämistä, innovaatioekosysteemien kehittämistä, yritysvaikuttavuutta sekä kaupunkien, korkeakoulujen ja yritysten välistä yhteistyötä. Tampereen ekosysteemisopimuksen mukaisesti hankkeessa edistetään innovaatiovetoista kasvua hyödyntämällä digitalisaatiota, uusia teknologioita ja datapohjaisia toimintamalleja. Hanke kehittää yhteisiä ratkaisuja datapohjaiseen päätöksentekoon, ennakointiin ja AI-valmiiden datatuotteiden rakentamiseen sekä tekee innovaatio- ja ekosysteemidataa näkyväksi ja hyödynnettäväksi. Näin kehittämistoimia ja palveluja voidaan kohdentaa aiempaa vaikuttavammin. Lisäksi hankkeessa tuotettava alueellinen TKI-tilannekuva tukee Tampereen innovaatioekosysteemien johtamista, kasvualojen tunnistamista sekä yritysten datapohjaisen liiketoiminnan kehittämistä.

Oulussa ekosysteemisopimuksen tavoitteena on luoda Oulusta kansainvälisen tason digitalisaation avulla globaaleja haasteita ratkova ekosysteemi ja yhtenä kärkenä on tukea datan täysimittaisen hyödyntämisen kehittymistä osaamis- ja innovaatioalustan muodostamassa dataekosysteemisissä sekä lisätä yhteistyötä data-analytiikkatoimijoiden kanssa niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Oulussa ekosysteemisopimusta toteuttavan Oulun innovaatioallianssin kärkihjelma "Oulun data-avaruuDET" yhdistää Oulun alueen toimijoita nousevan datatalouden aallolle ja mahdollistaa dataekosysteemien kehittyminen – Oulu Data Spaces - tällä kansallisella hankeyhteistyöllä oululaista data-avaruuskehitystä jaetaan myös muille suurille kaupungeille. Hanke tukee myös Turun kaupungin ekosysteemisopimuksen poikkileikkaavan kohdealan, digitalisaatio ja älykkäät teknologiat, toteutusta.

Alueellisesti hanke tukee hankekaupunkien älykkään erikoistumisen ohjelmia. Uudenmaan maakuntaohjelman, Ratkaisujen Uusimaa 2026-2029, painopistealueita, erityisesti "Innovatiivinen Uusimaa" painopistealuetta, jossa alueen toimijat tuottavat uusia innovatiivisia ratkaisuja kansainvälisille markkinoille. Datan hyödyntämisen mahdollisuudet tukevat myös maakuntaohjelman Ympäristöviisas ja Onnelisten Uusimaa painopistealueita. Hankkeen toimenpiteillä toteutetaan myös Pirkanmaan maakuntastrategiaa ja sen älykkään erikoistumisen tavoitteita tukemalla TKI-infran rakentamista strategiseen ennakointiin, vahvistamalla alueellisia osaamiskärkiä ja innovaatioekosysteemejä sekä kasvattamalla datan hyödyntämistä kasvun ja kilpailukyvyyn ajureina. Pohjois-Pohjanmaalla innovaatiotoiminta on vilkasta ja tutkimukseen ja kehitykseen käytetyt menot ovat koko maan keskiarvoa parempia. Tutkimustulosten kaupallistaminen ja innovaatioiden tehokas levittäminen ovat alueella kohdattuja haasteita

älykkään erikoistumisen strategian mukaan. Älykkään erikoistumisen strategialla Pohjois-Pohjanmaalla pyritään varautumaan teollisuuden murrokseen ja elinkeinoelämää koskeviin muutoksiin. Murrokseen varautuminen vaatii toimia, uusia innovaatioita ja innovaatioiden käyttöönottoa ja tämä hanke tukee osaltaan näitä kaikkia toimenpiteitä.

Hanke linkittyy, tukee ja toteuttaa mm. seuraavia kansallisia ja eurooppalaisia aloitteita tai ohjelmia: Työ - ja elinkeinoministeriön Datatalouden kasvuohjelma, joka edistää yritysten uudistumista ja kasvua dataperusteisten liiketoimintamallien avulla. Ohjelman ensimmäiset pilottikohteet ovat Oulun Satama ja LUMI tekoälytehdas Kajaanissa, Suomen Reilun datatalouden tiekartta (Sitra), jossa todettiin, että datan parempi hyödyntäminen voi parantaa yritysten kilpailukykyä, julkisia palveluja ja yksilön hyvinvointia, ja että datatalous vaatii yhteistyötä ja ekosysteemejä. EU:n datalainsäädäntö muodostaa kokonaisuuden (mm. GDPR, Data Act, Data Governance Act), jonka tavoitteena on mahdollistaa datan hyödyntäminen samalla kun turvataan yksilön oikeudet ja markkinoiden toimivuus. Sen peruseriaatteita ovat luottamus, läpinäkyvyys, datan kontrolli (erityisesti yksilölle), reilu kilpailu, yhteen toimivuus sekä turvallinen datan jakaminen. Digital Omnibus -prosessi on seuraava vaihe, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa ja yhdistää hajanainen sääntelykokonaisuus ja tulevaisuudessa sen merkitys on varmistaa, että eurooppalainen datatalous toimii käytännössä. EU:n datastrategia (2020) pyrkii luomaan yhtenäisen datamarkkinan, jossa dataa voidaan hyödyntää laajasti taloudessa ja yhteiskunnassa turvallisesti ja oikeudenmukaisesti. Se edistää datan saatavuutta, uudelleenkäyttöä ja investointeja infrastruktuuriin sekä käynnistää yhteiset eurooppalaiset data-avaruuksia eri toimialoille. Gaia-X on tähän liittyvä eurooppalainen aloite, joka kehittää jaettua ja turvallista datainfrastruktuuria. Sen tavoitteena on mahdollistaa datan jakaminen siten, että organisaatiot säilyttävät kontrollin dataansa, ja samalla vahvistaa eurooppalaista digitaalista suvereniteettia. Data Spaces Support Centre tukee data-avaruuksien käyttöönottoa tarjoamalla yhteiset säännöt, standardit, työkalut ja parhaat käytännöt. DS4SSCC on EU aloite, joka määrittelee ja pilotoi yhteisen, toimialarajat ylittävän data-avaruuden älykkäille ja kestäville kaupungeille, mahdollistaen luotettavan datan jakamisen ja paremmat julkiset palvelut.

Lisäksi hankkeen toteutuksella tuetaan Valtioneuvoston sekä Työ - ja elinkeinoministeriön painopisteitä, joissa korostuvat datalähtöinen arvionluonti, TKI -investointien vaikuttava kohdentaminen ja alueellinen kehittäminen ja yritysten uudistuminen (Kansalliset TKI - politiikan ja -toiminnan strategiset valinnat, Valtioneuvosto, 2026; Kansallinen tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatioiden tiekartta, Valtioneuvosto, 2021; Innovaatioista kasvuun – pk-yritysten innovaatiopotentiaali, Työ- ja elinkeinoministeriö, 2025).

Miten hanke on valmisteltu? Miten hankkeen kohteena olevia sisältöjä on aiemmin pyritty kehittämään?

Hankevalmistelu on toteutettu kuuden suurimman kaupungin yhteistyönä osana Datasta resilienssiä (DARE) -valmisteluhanketta, jonka tavoitteena on ollut muodostaa yhteinen tilannekuva kaupunkien datatalouden, datapohjaisen päätöksenteon, resilienssin ja dataperusteisen kasvun kehittämistarpeista. Valmistelua on koordinoitunut Oulun kaupunki / BusinessOulu yhteistyössä Helsingin, Espoon, Vantaan, Tampereen ja Turun kanssa. Valmisteluprosessi on sisältänyt useita kaupunkien yhteisiä tilannekuvatyöpajoja, avoimia webinaareja, asiantuntijakeskusteluja sekä kaupunkikohtaisia valmisteluprosesseja ja sisäisiä arviointoja. Työpajoissa on käsitelty muun muassa datapohjaista päätöksentekoa, resilienssiä, tiedolla johtamista, data-avaruuksia, yritysten roolia datataloudessa, yhteentoimivuutta, data governancea, tekoälyä ja AI-valmiita datatuotteita sekä innovaatio- ja ekosysteemidatan hyödyntämistä.

Valmistelussa on hyödynnetty kaupunkien omia strategioita, datastrategioita, tiedolla johtamisen kehitystyötä sekä olemassa olevia innovaatio- ja datatalousekosysteemejä. Työhön on osallistunut kaupunkien johto-, data-, innovaatio- ja kehittämisasiantuntijoita, korkeakouluja, yrityksiä, TEM:n datatalouden kasvuohjelman edustajia sekä asiantuntijoita esimerkiksi VTT:ltä ja Puolustusvoimien tekoälyosaamiskeskuksesta. Valmistelun aikana on muodostettu yhteinen käsitys siitä, että kaupungit tarvitsevat nykyistä systemaattisempia ja skaalautuvampia toimintamalleja datan hyödyntämiseen, AI-valmiuteen, ennakointiin ja datapohjaiseen kasvuun. Samalla on tunnistettu keskeiset kehittämistarpeet liittyen datan laatuun, governanceen, tietoarkkitehtuuriin, datan omistajuuteen, yhteentoimivuuteen sekä innovaatio- ja ekosysteemidatan näkyväksi tekemiseen. Valmisteluhankkeen keskeisenä

tuotoksena on muodostettu ehdotus kansallisesta vetovastuuhankkeesta, jonka tavoitteena on rakentaa pysyviä toimintamalleja datapohjaisen kasvun ja resilienssin vahvistamiseksi kaupunkien yhteistyössä.

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa kuuden suurimman kaupungin yhteistä kyvykkyyttä hyödyntää dataa systemaattisesti päätöksenteossa, ennakoinnissa, resilienssin kehittämisessä sekä datapohjaisen liiketoiminnan ja innovaatioekosysteemien kasvun tukemisessa ja luoda pohjaa vahvalle kaupunkien väliselle datatalousverkostolle sekä tarjota yhteinen näkymä datatalouden kasvun mahdollisuuksille kaupungeissa.

Tavoite 1. Rakennetaan resilienssiä: Hanke vahvistaa kaupunkien kriisinsietokykyä ja resilienssiä. Hankkeessa rakennetaan yhteisiä toimintamalleja, datakyvykkyyksiä ja AI-valmiutta, joiden avulla kaupungit voivat siirtyä hajanaisesta ja reaktiivisesta datan hyödyntämisestä kohti ennakoivaa, vaikuttavaa ja skaalautuvaa toimintaa. Samalla tavoitteena on vahvistaa kaupunkien roolia kansallisina ja eurooppalaisina datatalouden, turvallisen datan hyödyntämisen ja digitaalisen resilienssin kehittäjinä. (Työpaketti 1 ja 2)

Tavoite 2. Rakennetaan pysyviä rakenteita: Hanke luo suurten kaupunkien välille yhteisiä datan hyödyntämisen rakenteita. Hanke tukee erityisesti kaupunkien tarvetta kehittää datapohjaista toimintakykyä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Tavoitteena on parantaa tilannekuvan muodostamista, tiedolla johtamista, ennakointikyvykkyyttä sekä tekoälyn hyödyntämistä osana strategista ja operatiivista päätöksentekoa. Samalla hankkeessa rakennetaan pysyviä rakenteita datan hallintaan, tietoarkkitehtuuriin, yhteentoimivuuteen ja governance-malleihin, jotta dataa voidaan hyödyntää turvallisesti, tehokkaasti ja skaalautuvasti yli organisaatio- ja kaupunkirajojen. (Työpaketti 3 ja 4)

Tavoite 3. Rakennetaan kasvua: Dataikkunat innovaatio- ja yritysekosysteemeihin. Hanke vahvistaa datataloutta tukevia tutkimus-, kehitys ja innovaatioekosysteemejä sekä luo kansainvälisesti houkuttelevan näkymän Suomesta liiketoimintaympäristönä. Vahvistetaan datapohjaista kasvua ja datatalouden ekosysteemejä. Hankkeessa pyritään tekemään innovaatio- ja ekosysteemidataa näkyväksi, kehittämään AI-valmiita datatuotteita sekä luomaan toimintamalleja, joiden avulla yritykset voivat hyödyntää dataa uusien palvelujen, liiketoimintamallien ja datapohjaisten ratkaisujen kehittämisessä. (Työpaketti 5 ja 6)

Hankkeen tavoitteita konkretisoidaan työpaketeissa ja työpakettikohtaiset tavoitteet ovat:

TP 1: Datapohjainen päätöksenteko ja ennakointi (BusinessOulu, Oulun kaupunki)

Tavoite: Työpaketin tavoitteena on kehittää ja kokeilla toimintamalleja, joiden avulla kaupungit voivat muodostaa ajantasaisen tilannekuvan toimintaympäristöstään sekä hyödyntää dataa, analytiikkaa ja tekoälyä päätöksenteon ja ennakoinnin tukena. Työpaketissa täsmennetään, millaisia ovat tavoitetilan tilannekuvat kaupunkiorganisaatioissa, millaista tietoa niiden muodostaminen edellyttää ja miten tieto jalostetaan ennakointikyvykkyydeksi sekä käytännön päätöksenteon tueksi. Työpaketin erityisenä painopisteenä on AI-avusteisen tilannekuvan ja skenaariotyön kehittäminen. Työpaketissa rakennetaan malleja, joissa data tukee strategista ja operatiivista päätöksentekoa sekä ennakointikyvykkyyttä. Sisältöinä ovat käyttötapausten tunnistaminen, tilannekuvan muodostaminen, skenaariotyö, riskien ennakointi sekä tekoälyn hyödyntäminen päätöksenteon tukena. Työpaketin lähtökohtana on, että resilienssi rakentuu kyvystä tehdä oikea-aikaisia ja perusteltuja päätöksiä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Samalla työpaketti luo perustaa datapohjaisille palveluille ja uusille liiketoimintaratkaisuille.

TP 2: AI-valmiit datatuotteet ja analytiikka datapohjaisen kasvun ja resilienssin mahdollistajana (Espoon kaupunki)

Tavoite: Datan, tekoälyn ja analytiikan johtaminen edellyttää keskitettyä ohjausta. Espoossa on systemaattisesti rakennettu tieto- ja vaikuttavuudella johtamisen ohjelmaa vuodesta 2021 lähtien. Osana tätä kehitystyötä on syntynyt Espoon kaupungin yhteinen tiedon hyödyntämisen toimintamalli, Datahub, joka vastaa kaupungin kasvaviin tiedon hyödyntämisen tarpeisiin eri toimialoilla. Datahub -toimintamalli luo perustan skaalautuvalle ja yhtenäiselle datan hallinnalle, mutta sitä on edelleen kehitettävä tunnistettujen haasteiden (mm. datan

saatavuus, laatu, tietoturva) ratkaisemiseksi ja AI-valmiiden datatuotteiden edistämiseksi. Tässä työpaketissa kehitetään DataHub-toimintamallia siten, että se tukee selkeästi määriteltyjen, uudelleenkäytettävien ja standardoitujen datatuotteiden kehittämistä.

TP 3: Governance, tietoarkkitehtuuri ja yhteentoimivuus (Helsingin kaupunki)

Tavoite: Työpaketin tavoitteena on parantaa tiedon hallittua jakamista yli organisaatio- ja maarajojen. Tämä mahdollistaa rajoja ylittävät ekosysteemiset hankkeet ja tiedon tuotantoresurssien tehokamman käytön, ja tuotetun tiedon paremman ja turvallisemman hyödyntämisen. Työpaketissa tavoitteena on toteuttaa ja testata konkreettisesti Eurooppalaisia data-apace välineitä ja governance-välineistöä (esim. SIMPL) ja tiedon jakamista hallitusti eri organisaatioille tai organisaation eri toimialojen välillä.

TP 4: Kriisi johtamisen kypsyysmalli (Vantaan kaupunki)

Tavoite: Kaupungeille palveluja tuottavat yritykset ovat keskeisessä roolissa esimerkiksi infrastruktuurin ylläpidossa, digitaalisissa palveluissa, logistiikassa ja huoltovarmuudessa. Poikkeustilanteissa yritysten toimintakyky on suoraan yhteydessä kaupunkien kykyyn tuottaa lakisääteisiä ja elintärkeitä palveluja. Hankkeen 4. työpaketti vastaa tähän kehittämistarpeeseen muokkaamalla olemassa olevan kypsyysmallin kaupunkiorganisaation käytännön johtamisen ja kehittämisen työkaluksi: olemassa olevan kypsyysmallin muokkaaminen, konkretisoiminen ja operationalisointi kaupunkiorganisaation ja sen toimialojen tarpeisiin.

TP 5: TKI-tilannekuva ja innovaatiokyvykkyyden tunnistaminen kasvun ja resilienssin voimavarana (BusinessTampere)

Tavoitteena on tuottaa IPR-dattaa ja innovaatiodataa yhdistävä TKI-tilannekuva (mvp), joka mahdollistaa innovaatiokyvykkäiden kasvuyritysten, innovaatioverkostojen, nousevien teknologia-alojen tunnistamisen sekä kehittämistoimien kohdentamisen aiempaa vaikuttavammin. Rakentamalla ajantasaisen tilannekuvan työpaketti vahvistaa siirtymää ennakoivaan, tietoperusteiseen päätöksentekoon sekä parantaa alueiden kykyä tunnistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokyvykkäiden yritysten kasvumahdollisuuksia ja vahvistaa resilienssiä muuttuvassa toimintaympäristössä. Tilannekuvan tavoite on vahvistaa hankkeen vaikuttavuutta tukemalla kehittämistoimien pitkäjänteistä suuntaamista ja hankkeen tulosten hyödyntämistä myös hankkeen päättymisen jälkeen.

TP 6: Rakennetaan kansallista yhteistyötä: Datasta resilienssiä -verkoston koordinaatio, hankehallinto ja viestintä (kaikki hankekaupungit, Oulu: kokonaisuuden vetovastuu ja koordinaatio)

Tavoite: Hankkeessa rakennetaan vaiheittain kansallinen "Datasta resilienssiä" -verkosto, joka perustuu kuuden suurimman kaupungin yhteistyöhön ja laajenee TKI-organisaatioihin, yrityksiin ja muihin kaupunkeihin. Verkosto rakentuu yhteisten tapaamisten, tilaisuuksien sekä yhteisen tekemisen kautta työpakettien pilotointien/kokeilujen ympärille ja tuottaa pysyviä toimintamalleja datan hyödyntämiseen, ennakointiin ja resilienssin kehittämiseen. Hankkeen aikana luodaan datakyvykkyyksiin perustuvia toimintamalleja, jotka verkoston yhteistyön myötä skaalataan kansalliseen käyttöön ja kytketään osaksi kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja. Työpaketin tavoitteena on myös toteuttaa laadukas ja vaikuttava yhteishankekokonaisuus sekä viestiä hankkeen tuloksista ajantasaisesti niin sisäisesti osatoteuttajien kesken mutta myös laajemmin kansallisesti, kuten Innokaupunkiverkostossa sekä kansainvälisesti teemaan sopivissa tapahtumissa ja verkostoissa.

Työpaketit on kuvattu tiiviisti päähakemuksella ja niiden tarkempi toteutus on kuvattu kunkin osa-toteuttajan hakemuksella. Lisäksi jokainen osahakija kuvaa hakemuksessaan kaupungin osallistumisen muiden kaupunkien vastuulla oleviin työpaketeihin. Hankkeen tavoitteiden toteutumista arvioidaan hankkeen aikana toteuttamalla hankkeen käynnistämisvaiheessa (ensimmäinen 6kk) lähtötilannekartoitus, sekä jokaista raportointijaksoa edeltävästi hankeconsortion kyselyllä ja hankkeen lopussa toteutettavalla kohderyhmäkyselyllä. Hankkeen tavoitteet on jaettu selkeisiin toimenpiteisiin, jotka edelleen jakautuvat konkreettisiin tuotoksiin, joiden toteutuminen on todennettavissa.

Mitä muutosta nykytilaan hanke tuo? Mikä on hankkeen uutuus/lisäarvo?

Hanke tuo merkittävän muutoksen siihen, miten kaupungit, innovaatioekosysteemit ja yritykset hyödyntävät dataa osana päätöksentekoa, ennakointia, palvelujen kehittämistä ja datapohjaisen kasvun rakentamista. Tällä hetkellä datan hyödyntäminen on monin osin hajanaista, organisaatiokohtaista ja reaktiivista. Dataa on paljon, mutta sitä ei pystytä yhdistämään systemaattisesti strategiseen johtamiseen, operatiiviseen päätöksentekoon, innovaatioiden kehittämiseen tai yritysveloitukseen datatalouteen. Erityisesti innovaatio- ja ekosysteemidata on hajautunut eri toimijoille, järjestelmiin ja verkostoihin, minkä vuoksi kokonaiskuvaa alueiden osaamisesta, teknologiakyvykkyyksistä, piloteista, yrityksistä ja kehityspoluista ei pystytä muodostamaan tai johtamaan tehokkaasti. Hanke rakentaa ensimmäisen alueellisen IPR- ja innovaatiodataa yhdistävän tilannekuvan.

Hankkeen myötä kaupungit siirtyvät yksittäisistä kokeiluista ja erillisistä dataprosesseista kohti yhteisiä, pysyviä ja skaalautuvia toimintamalleja. Keskeinen muutos liittyy siihen, että data nähdään strategisena resurssina, jonka hyödyntäminen kytketään tiiviisti päätöksentekoon, ennakointiin, resilienssin kehittämiseen sekä elinvoiman ja datatalouden kasvun tukemiseen. Hankkeessa rakennetaan yhteisiä toimintamalleja datapohjaiseen päätöksentekoon, tilannekuvaan, skenaariotyöhön ja ennakointiin siten, että kaupungit kykenevät hyödyntämään dataa nykyistä nopeammin ja vaikuttavammin myös muuttuvissa ja epävarmoissa tilanteissa. Tämä vahvistaa erityisesti kaupunkien kykyä ennakoita muutoksia, tunnistaa riskejä ja kohdentaa toimenpiteitä tietoperusteisesti.

Hanke vahvistaa myös kaupunkien AI-valmiutta ja kykyä hyödyntää analyytiikkaa sekä tekoälyä osana päätöksentekoa ja palvelujen kehittämistä. Nykytilanteessa dataa kerätään paljon, mutta sen jalostaminen analyytikaksi, AI-valmiiksi datatuotteiksi ja yhteiskäyttöisiksi rajapinnoiksi on vielä vähäistä. Hankkeen aikana kehitetään AI-valmiita datatuotteita, yhteisiä analyytikkamalleja sekä datan rikastamisen ja hyödyntämisen käytäntöjä, joiden avulla siirrytään reaktiivisesta raportoinnista kohti ennakoivaa ja vaikuttavaa tiedolla johtamista. Samalla luodaan edellytyksiä sille, että myös yritykset voivat hyödyntää syntyviä ratkaisuja omassa liiketoiminnassaan ja palvelukehityksessään.

Merkittävä muutos syntyy myös datan hallinnan, yhteentoimivuuden ja governance-rakenteiden osalta. Tällä hetkellä datan omistajuus, käyttöoikeudet, tietoturva, tietoarkkitehtuuri ja juridiset käytännöt muodostavat monin paikoin esteitä datan tehokkaalle hyödyntämiselle. Hankkeessa kehitetään yhteisiä governance-malleja, tietoarkkitehtuuria, datan jakamisen periaatteita ja yhteentoimivuuden ratkaisuja, joiden avulla dataa voidaan hyödyntää turvallisesti, hallitusti ja skaalautuvasti yli organisaatio- ja kaupunkirajojen. Samalla vahvistetaan tilannetietoisuutta siitä, mitä dataa eri toimijoilla on käytettävissä ja miten sitä voidaan hyödyntää tehokkaammin osana yhteistä kehittämistä.

Hankkeen keskeinen lisäarvo liittyy myös innovaatio- ja ekosysteemidatan näkyväksi tekemiseen. Tällä hetkellä alueiden innovaatioihin, osaamiseen, TKI-toimintaan ja kehitysekosysteemeihin liittyvä tieto on hajallaan, jolloin datapohjaisen kasvun johtaminen on vaikeaa. Hankkeessa kehitetään datakatalogiajattelua ja toimintamalleja, joiden avulla innovaatio- ja ekosysteemidata voidaan tunnistaa, kuvata ja tehdä näkyväksi. Tämä parantaa kykyä tunnistaa uusia kasvualoja, kohdentaa kehitystoimenpiteitä, rakentaa yritys yhteistyötä sekä johtaa innovaatioekosysteemejä aiempaa systemaattisemmin.

Yritysten näkökulmasta hanke luo uusia mahdollisuuksia datapohjaisen liiketoiminnan kehittämiseen. Hankkeessa rakennetaan toimintamalleja, joissa yritykset voivat hyödyntää dataa uusien palvelujen, tuotteiden ja liiketoimintamallien kehittämisessä yhteistyössä kaupunkien, korkeakoulujen ja muiden ekosysteemitomijoiden kanssa. Erityinen lisäarvo syntyy siitä, että hanke ei keskity pelkästään julkisen datan avaamiseen, vaan tunnistaa myös yritysten oman datan merkityksen datatalouden kasvun lähteenä. Näin hanke tukee sekä yritysveloitteen datatalouden kehittymistä että alueellista elinvoimaa ja kilpailukykyä.

Hankkeen uutuusarvo perustuu siihen, että datapohjaista päätöksentekoa, tekoälyä, datataloutta, resilienssiä ja yhteentoimivuutta tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena usean kaupungin yhteisessä kehittämisympäristössä. Hanke ei keskity yksittäisiin teknologioihin tai erillisiin pilotteihin, vaan rakentaa pysyviä rakenteita ja toimintamalleja, jotka tukevat pitkäjänteisesti kaupunkien toimintakykyä, datapohjaista kasvua ja kansallista kilpailukykyä.

Samalla hanke kytkee kaupunkien kehittämistyön tiiviisti EU-tason datatalous-, data-avaruus-, tekoäly- ja resilienssikehitykseen ja vie näitä tavoitteita käytännön operatiiviseen toteutukseen suomalaisessa kaupunkikontekstissa.

Arvioi tuen ensisijainen vaikutus hankkeen toteuttamiseen

Hanketta ei toteuteta ilman tukea

Perustelut tuen vaikutukselle

Tuen avulla toteutamme laadukkaan, kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän datatalouden kehittämiskokonaisuuden ja -verkoston Suomessa. Hankkeen yhteisen viestinnän avulla hankkeen tuloksia ja avoimia tapahtumia levitetään kansallisella tasolla sekä tuodaan esiin kansainvälisissä kaupunkikehittämisverkostoissa (mm. Eurocities, OASC) sekä älykaupunkiratkaisuja yhteen kokoavissa tapahtumissa (kuten Barcelona Smart City Expo). Hankkeen tuella vahvistamme Suomen ja suomalaisten kaupunkien resilienssiä, rakentamalla uraa uurtavia datan hyödyntämisen käytäntöjä sekä vahvistamme monitoimijaista yhteistyötä ja suomalaisen datatalouden ekosysteemiä ja - kasvun mahdollisuuksia.

4.2 Toteutus ja tulokset

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

Työpaketti 5 jakautuu kuuteen toimenpiteeseen:

1. IPR-datan ja innovaatioidatan kartoitus ja dataan liittyvät yhteistyö- ja hankintasopimukset

Kokonaisuus käynnistyy selvittämällä, millaista IPR- ja innovaatiodataa on saatavilla ja millä tarkkuustasolla, erityisesti yritys- ja alueatasolla. Kartoitus kohdistuu mm. patentteihin, tavaramerkkeihin ja muihin aineettomiin oikeuksiin sekä niiden kytkeytymiseen TKI-toimintaan. Lisäksi kartoitetaan dataa alueen innovaatioverkostoista ja yritysten innovaatiokyvykkyyksistä. Keskeistä on tunnistaa datan nykyiset puutteet, saatavuuden rajoitteet sekä mahdollisuudet yhdistää IPR - ja innovaatiodataa muuhun TKI-dataan tilannekuvan rakentamiseksi.

Toimenpidekokonaisuudessa sovitaan yhteistyöstä IPR-Suomen sekä VTT:n kanssa ja valmistellaan yhteistyön käynnistämistä suorahankintana. Tavoitteena on mahdollistaa IPR- ja innovaatio-datan käyttö osana alueellista TKI-tilannekuvaa siten, että dataa voidaan analysoida ja jalostaa innovaatiokyvykkyyden, kasvupotentiaalin ja verkostojen tunnistamiseksi.

Tavoitteena on toteuttaa IPR-dataosto suorahankintana IPR-Suomelta (Xamk) ja innovaatiodata VTT:n SFINNO-tietokantaan liittyvänä pilottiyhteistyönä. Tavoitteena on IPR-Suomen ja VTT:n kanssa yhteistyössä muotoilla ja rakentaa sellainen ostopalvelukokonaisuus molempien kanssa, joka mahdollistaa datan saamisen Tampereen kaupunkiseudun tasolla sekä MVP datanäkymän rakentamisen Tampereen seudun tasolla. Sopimuksissa huomioidaan datan käyttö tilannekuvan rakentamiseen, analysointiin ja vaikuttavuuden mittaamiseen. Sekä IPR-Suomen kanssa että VTT:n kanssa on käyty alustavat keskustelut IPR- ja innovaatiotietoihin liittyen.

2. VTT:n ja IPR-Suomen kanssa toteuttava yhteistyö; datan analysointi ja jalostaminen, TKI-tilannekuvan suunnittelu

Toimenpiteessä toteutetaan yhteistyö VTT:n ja IPR-Suomen kanssa, jossa yhdistetään ja analysoidaan innovaatio- ja IPR-aineistoja. Datan pohjalta jalostetaan ajantasainen ja analytiikkaan perustuva TKI-tilannekuvan suunnitelma, jossa innovaatio- ja IPR- ja muu TKI-data yhdistetään alueeseen (kunta) sekä soveltuvin osin myös Y-tunnustasolle. Y-tunnustason näkymää suunnitellaan vähintään yhden liiketoimintaekosysteemin osalta. TKI-datanäkymää suunnitellaan osaksi muuta alueen elinvoiman datanäkymää. Dataan liittyen pyritään kehittämään myös kokonaan uudenlaista patenttiluokkien (IPC-koodit, noin 70 000) tekoälyavusteista luokittelua. Tämä liittyy yhteistyöhön IPR-Suomen kanssa. IPR- ja innovaatiodataan liittyy kuitenkin merkittäviä haasteita ja nämä haasteet huomioidaan yhteistyön aikana.

3. Innovaatiodataan (IPR ja TKI) perustuvan tilannekuvan rakentaminen alueellisesti Tampereen kaupunkiseudulle ja vähintään yhdelle pilottiekosysteemille

Toimenpiteessä toteutetaan TKI-tilannekuvan dataikkuna Tampereen kaupunkiseudulle sekä vähintään yhdelle alueen vahvalle kärkiekosysteemille. Näkymä toteutetaan osaksi Tampereen kaupunkiseudun tietoarkkitehtuuria Azureen, Data varastoidaan seudun tenantin Business Tampereen resurssiryhmässä sijaitsevaan SQL-tietokantaan. Data päivitetään Azure Data Factory -dataputkien kautta tietokantaan. Power BI-raportti lukee datan tietokannasta. TKI-tilannekuvan dataikkuna toteutetaan Power BI:ssä. Dataikkunan näkymää selkeytetään erillisellä TKI-dashboardilla, johon kootaan keskeisesti TKI-toiminnan tasoa ja vaikuttavuutta mittaavat dataindikaattorit. Mikäli IPR Suomi tai VTT ei luovuta raakadataa tietovarastoon, Power BI lukee datan heidän omista varastoistaan ja jakaa valmiin Power BI -raportin. Silloin latausputkia ei toteuteta eikä data tule Business Tampereen tietokantaan. Tavoitteena on tuottaa Power BI:ssä koontinäyttö useammasta eri raportista, mutta niiden pitänee olla samassa Power BI -työtilassa, jotta ne voidaan yhdistää.

4. Innovaatioverkostojen ja innovaatiokyvykkyyksien tunnistaminen ja resilienssin vahvistaminen

Yhteistyössä VTT:n kanssa hyödynnetään SFINNO-tietokantaa ja VTT:n kehittämää menetelmää innovaatioverkostojen, yhteistyörakenteiden ja alueellisen innovaatiokyvykkyyden systemaattiseen tunnistamiseen ja analysointiin. Yhteistyön ytimessä on datalähtöinen tilannekuva, joka tukee strategista päätöksentekoa, ennakointia ja resilienssin vahvistamista. Innovaatioverkostoihin liittyvä tilannekuva rakennetaan pilottina Tampereen kaupunkiseudun alueelle.

VTT kokoaa ja analysoi yritysten innovaatiojulkistuksia (innovation disclosures) kohdennetusta yritysjoukosta ja laajentaa analyysiä tunnistamalla yhteistyömaininnat, kumppanit ja verkostot yritysten verkkosivuilta ja muista julkisista lähteistä. Työ perustuu VTT:n SFINNO-proprietäärisen menetelmään, jota täydennetään suurilla kielimalleilla (LLM) ja tietoverkoilla (knowledge graphs). Kerättävä tieto kattaa mm.: innovaation tyypin, uutuusasteen ja teeman, T&K- ja prototyyppikehityksen signaalit, yritysten väliset yhteistyöt, kumppanit ja verkostot, rahoitussignaalit (julkinen ja yksityinen rahoitus) innovaation sovellusalueet sekä markkinat ja strategiset painotukset. Tietokannan avulla voidaan tunnistaa keskeiset innovaatioverkostot ja niiden solmukohdat, hahmottaa yhteistyön veturina toimivat yritykset ja toimijat sekä analysoida, miten innovaatiot syntyvät yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden vuorovaikutuksessa. Yhteistyömainintojen ja kumppanuuksien systemaattinen tunnistaminen tuo näkyväksi sellaisia verkostoja, jotka eivät näy perinteisessä TKI- tai rahoitusdatassa.

Innovaatioverkostoihin perustuva tilannekuva tukee resilienssiä usealla tasolla:

- auttaa tunnistamaan monipuoliset ja toisiinsa kytkeytyvät verkostot, jotka lisäävät alueen sopeutumiskykyä
- tuo näkyviin riippuvuuksia ja haavoittuvuuksia (esim. kapeat kumppanirakenteet)
- mahdollistaa ennakoinnin, kun muutoksia yritysten innovaatio- ja yhteistyökäyttäytymisessä voidaan seurata ajassa
- tukee toimenpiteiden kohdentamista verkostoihin, joilla on suurin vaikutus kasvuun ja uudistumiseen

Innovaatioverkostojen tilannekuva tukee yritysten kasvua tekemällä näkyväksi keskeiset kumppanit, uudet markkina- ja kehityspolut sekä yhteistyömahdollisuudet, joiden avulla yritykset voivat kohdentaa kehittämistä, nopeuttaa innovaatioiden kaupallistamista ja vahvistaa kilpailukykyään.

5. Kansallisen yhteistyön kehittäminen TKI-tilannekuvan rakentumiseen liittyen

TKI-tilannekuvan kehittäminen edellyttää kansallista yhteistyötä datan yhdisteltävyyden ja yhteentoimivuuden parantamiseksi, sillä IPR-, rahoitus- ja TKI-data eivät tällä hetkellä linkity Y-tunnus- tai alueetasolla, ja keskeinen tieto on hajautunut eri kansallisiin ja kansainvälisiin lähteisiin (VN_2026_Kansalliset TKI-strategiset valinnat). Kansallisella tasolla on edistettävä TKI-tilannekuvaa, joka tuo näkyväksi innovaatioverkostot, niiden solmukohdat ja yhteistyön veturit, koska innovaatiot syntyvät yhä useammin yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden välisessä vuorovaikutuksessa, mutta näitä verkostoja ei nykyisin

tunnisteta systemaattisesti. Yhteinen kansallinen TKI-tilannekuva on välttämätön myös ennakkoinnin ja resilienssin vahvistamiseksi, sillä se mahdollistaa muutosten, riippuvuuksien ja haavoittuvuuksien tunnistamisen ajoissa ja tukee siirtymää reaktiivisesta raportoinnista ennakoivaan päätöksentekoon.

TKI-tilannekuvaa on kehitettävä kansallisesti, jotta julkisten ja yksityisten TKI-panostusten vaikuttavuutta voidaan mitata yritys- ja aluetasolla ja jotta kasvua, kansainvälistymistä ja innovaatiotoimintaa edistävät toimenpiteet voidaan kohdentaa tietoon perustuen (TEM_Innovaatioista kasvuun 2025). Lisäksi yhteistyö kansallisella tasolla on tarpeen, jotta TKI-tilannekuvasta voidaan rakentaa skaalautuva toimintamalli, joka tukee alueiden välistä vertailua, yhteistä oppimista ja parhaiden käytäntöjen levittämistä sekä vahvistaa Suomen houkuttelevuutta TKI-investointien kohteena (EAKR Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelma; VN_2026_Kansalliset TKI-strategiset valinnat). Toimenpiteessä pyritään kytkeytymään relevantteihin TKI- ja innovaatioverkostoihin kansallisesti ja jakamaan dataymmärrystä ja TKI-datan kehittämiseen liittyvää tekemistä hankkeessa.

6. Kasvutoimenpiteiden kohdentaminen ja muut johtopäätökset datasta

Toimenpiteessä innovaatio- ja IPR-dataan perustuva TKI-tilannekuva muutetaan konkreettisiksi, vaikuttaviksi toimiksi. Datan avulla tunnistetaan kasvuun pyrkivät yritykset, yritysjoukot ja innovaatioverkostojen keskeiset solmukohdat, jolloin kehittämistoimia ei kohdisteta yksittäisiin esimerkkeihin tai oletuksiin, vaan systemaattisesti niihin toimijoihin ja ekosysteemeihin, joilla on parhaat edellytykset skaalata innovaatioita ja synnyttää kestäväää kasvua.

Innovaatio- ja verkostodatan perusteella voidaan kohdentaa kasvua ja kansainvälistymistä tukevia palveluja, rahoitusta ja yhteistyömahdollisuuksia juuri niille yrityksille ja teemoille, joissa potentiaali on suurin. Samalla datasta johdetaan prioriteetteja: mitkä teknologiat, alat tai alueet tarvitsevat lisäpanostuksia ja missä kehitys etenee jo omalla painollaan. TKI-tilannekuva tukee myös julkisten panostusten kohdentamista kasvuhakuisille yrityksille, joilla on kyky ja tahtotila uudistua, mikä parantaa rahoituksen ja palvelujen vaikuttavuutta. Lisäksi kohdennetuista toimista syntyvä tieto mahdollistaa vaikuttavuuden arvioinnin ja jatkuvan oppimisen, jolloin voidaan seurata, miten toimenpiteet vaikuttavat yritysten kasvuun, TKI-toimintaan ja verkostojen kehittymiseen sekä käyttää näitä johtopäätöksiä tulevien kasvutoimenpiteiden suuntaamiseen entistä tietoperusteisemmin.

TKI-tilannekuvadatan hyödyntämistä kasvutoimenpiteiden suunnittelussa ja kohdentamisessa edistetään yhdessä kaikkien hankepartnerien vaikuttavaa innovaatio- ja elinkeinopolitiikkaa toteuttamalla TKI-kasvun työpaja jokaisessa kaupungissa yhdessä alueen elinkeino- ja innovaatiotoimijoiden kanssa

Lisäksi Business Tampere osallistuu työpaketti 1,2,3,4 ja 6 edistämiseen yhteistyöllä, jakamalla tietoa ja osallistumalla yhteisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin.

Mikä tai mitkä ovat hankkeen konkreettiset tulokset? Mitä hankkeella saadaan aikaan? Miten tulokset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Osatoteutuksen tulokset toimenpiteittäin:

1. IPR-datan kartoitus ja dataan liittyvät yhteistyö- ja hankintasopimukset
 - Datakatalogi (NR01) IPR- ja innovaatiodatasta, niiden saatavuudesta ja datan tuottajista.
 - Suorahankintasopimukset ja pilottien toteutussuunnitelmat IPR-Suomen ja VTT:n kanssa
2. Datan analysointi ja jalostaminen sekä vaikuttavuusnäköymän mittarointi
 - Yhteenveto IPR-, innovaatio- ja TKI-liitettävästä datasta, sen kehityskohteista ja muokkaamisesta piloteissa (IPR-Suomi ja VTT)
 - TKI-vaikuttavuusnäköymän mittarien valinta ja muodostaminen
3. TKI-dataan (IPR ja innovaatio) perustuvan tilannekuvan rakentaminen alueellisella ja ekosysteemitasolla
 - TKI-dataikkunan toteuttaminen osaksi Business Tampereen Yritysten elinvoima PBI-raporttia (NR01) sekä vähintään yhden valitun kasvu/kärkiekosysteemin (NR01) osalta

- IPR-Suomen dataan perustuvan datanäkymän toteuttaminen Power BI -raportilla (IPR-Suomen ostopalvelu) (NR01)
- TKI-vaikuttavuusnäköymän (NR01) toteuttaminen valituilla mittareilla osaksi PBI-raporttia tai muulla soveltuvalla tavalla

4. Innovaatioverkostojen tunnistaminen ja resilienssin vahvistaminen

- Päätöksentekoa tukeva analytiikkapohja (NR01), joka on harmonisoitu ja koottu Power BI -yhteensopivaksi kokonaisuudeksi, mahdollistaen alueellisen ja ekosysteemitason vertailun sekä seurannan. (VTT:n ostopalvelu)
- Analyysi toistettavan ja skaalautuvan innovaatiotiedon tuotantokyvystä ja dataan liittyvistä haasteista

5. Kansallinen yhteistyö

- Kansallisen yhteistyön tuloksena syntyy yhteinen ja skaalautuva MVP datapohjaiseen TKI-tilannekuvaan ja sen hyödyntämiseen päätöksenteossa.

6. Kasvutoimenpiteiden kohdentaminen ja muut johtopäätökset datasta

- Kaikissa DARE-hankkeen toteuttajakaupungeissa järjestettävät työpajat TKI-tilannekuvan käytöstä kasvutoimenpiteiden kohdentamisessa sekä tuotetun tilannekuvan esittely.
- Yhteenveto hankkeen aikana toteutetuista TKI-dataan liittyvistä kehitystoimenpiteistä
- TKI-tilannekuvan toteutuksen kuvaus (NR01) skaalausta varten

Määrällisesti osatoteutus tuottaa seuraavia indikaattoreita:

Tuotosindikaattorit:

NO02 Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot 5 kpl

NO03 Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset 12 kpl

Tulosindikaattorit:

NR01 Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut 7 kpl:

Datakatalogi 1kpl

TKI-dataikkunan 2 kpl

IPR-datanäkymä 1 kpl

TKI-vaikuttavuusnäköymä 1 kpl

Innovaatioverkostojen Power BI-sopiva analytiikkapohja 1kpl

TKI-tilannekuvan toteutuksen kuvaus 1kpl

Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan? Miten vaikutukset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Hankkeen pitkän aikavälin vaikutuksina voidaan kuvata ennen kaikkea pysyvien toimintatapojen, osaamisen ja rakenteiden vahvistumista, jotka jäävät elämään hankkeen päättymisen jälkeen. Hanke tuottaa kumuloituvaa hyötyä esimerkiksi parantuneena kyvykkyytenä tehdä tietoon perustuvaa päätöksentekoa, vahvempuna yhteistyönä eri toimijoiden välillä sekä parempana valmiutena vastata toimintaympäristön muutoksiin TKI-dataa ja tilannekuvaa hyödyntäen. Pitkällä aikavälillä vaikutukset näkyvät myös tehokkaampina prosesseina, parempana resurssien kohdentamisena ja mahdollisina uusina toimintamalleina tai palveluina, jotka tukevat alueen ja yritysten resilienssiä, kestäväää kehitystä, kilpailukykyä ja kasvua.

Laadullisia vaikutuksia todennetaan TKI-tilannekuvaa esittelevissä työpajoissa ja alueellisissa keskusteluissa. Laadullisina vaikutuksina tavoitellaan kansallisen ymmärryksen kehittymistä TKI-tilannekuvan osalta ja erityisesti aluetason analyysien hyödyntämisen näkökulmaa.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen keskeinen lähtökohta on, että sen tuloksena ei synny vain määräaikaaisia kokeiluja, vaan pysyviä ja skaalautuvia toimintamalleja ja datatuotteita, joita voidaan hyödyntää pitkällä aikavälillä sekä hankekaupungeissa että laajemmin kansallisella tasolla. Hankkeen tuottama datapohjainen TKI-tilannekuva ja innovaatioverkostojen analyysi toimivat jatkokehittämisen lähtökohtina, kun TKI-datan hyödyntäminen kasvupalvelujen kohdentamisessa, relienssin lisäämisessä ja ennakoinnissa on käynnistetty. TKI-tilannekuvan

kautta rakentuu kyvykkyyttä data governance-, tietoarkkitehtuuri- ja yhteentoimivuusratkaisujen edistämiseksi hankekaupungeissa ja mallia voidaan hyödyntää laajemminkin kansallisesti.

Vaihtoehto suunnitelmaksi toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen

Kehitettyjä työkaluja, toimintamalleja tai kehitettyjä tuotteita hyödynnetään toteuttajan normaalitoiminnassa

Kuvaa hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja missä ne tulevat olemaan julkisesti saatavilla. Hankkeella tulee olla aluekehitysvaikutuksia, jotka ovat yleisesti hyödynnettäviä ja julkisia.

- TKI-tilannekuva (Tampereen kaupunkiseudun MVP) toteutettuna PBI-raporttina ja tuotuna www.business tampere.fi/data sivustolle vapaasti hyödynnettäväksi

- TKI vaikuttavuuden dashboard osana PBI-raporttia, jonne on koottu TKI-vaikuttavuuden mittarit ja niiden kehityksen suunta (Tampereen kaupunkiseudun MVP)

4.3 Ympäristövaikutukset ja ilmastokestävyys

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisia toimenpiteitä, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia?

Ei

Sisältääkö hankesuunnitelma sellaisen infrastruktuuri-investoinnin toteuttamisen, jonka odotettu elinkaari on vähintään viisi vuotta?

Ei

5 Täydentävät tiedot

5.1 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Tampereen kaupungin kanssa on keskusteltu Tampereen kaupungin rahoituksesta omarahoitukseen (kuntarahoitus), kts. liitteenä oleva tukikirje.

Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta?

Ei ole.

5.2 Yhteydet muihin hankkeisiin

Liittyykö hakemus muihin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista tai muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin?

Kyllä

Hanke 1

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

A81459

Hankkeen nimi

Innovaatioiden Tampere - Alusta kasvulle

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Innovaatioiden Tampere – Alusta kasvulle -hanke tukee Datasta resilienssiä (DARE) -hanketta vahvistamalla alueellisia innovaatio- ja kokeiluympäristöjä. Se rakentaa ja kokoaa pilotointi- ja demonstraatioalustoja sekä tiivistää ekosysteemiyhteistyötä, tuottaen aineistoa DAREn tavoitteeseen hyödyntää innovaatio- ja ekosysteemidataa systemaattisesti. DARE jalostaa tätä dataa analytiikaksi ja ennakoitavuudeksi, tukien yritysten kasvua ja resilienssiä. Yhdessä hankkeet muodostavat kokonaisuuden, jossa Innovaatioiden Tampere luo kehittämisalustan ja DARE tuo siihen tiedolla johtamisen mallin. Hanke toteuttaa Tampereen kaupungin ekosysteemisopimusta ja Business Tampere toimii hankkeessa osatoteuttajana.

Hanke 2

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

A81508

Hankkeen nimi

Digitaaliset kaksoset julkisen sektorin teknologiapiloteissa

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Digitaaliset kaksoset julkisen sektorin teknologiapiloteissa -hanke tukee DARE-hanketta erityisesti datan hyödyntämisen konkretisoinnin, pilotoinnin ja kaupunkitasoisten käytötapauksen kautta. Yhdessä hankkeet edistävät Tampereen ja muiden kaupunkien kykyä hyödyntää dataa palveluiden kehittämisessä, vahvistavat innovaatioekosysteemejä ja kiihdyttävät uusien älykkäiden, vaikuttavien ja skaalautuvien kaupunkiratkaisujen syntyä. Tampereen kaupunki toimii hankkeen päätoteuttajana.

Hanke 3

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

S31632

Hankkeen nimi

AIRA – AI-ratkaisuilla inhimillistä kestävyyttä ja tuottavuutta tietotyöhön

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

AIRA-hanke tukee DARE-hanketta kehittämällä generatiivisen tekoälyn käyttöönoton ja hyödyntämisen toimintamalleja tietotyössä, mikä vahvistaa DAREssa tavoiteltua AI-valmiutta ja datapohjaista päätöksentekoa sekä lisää innovaatioekosysteemien kykyä hyödyntää dataa ja tekoälyä kestäväällä ja tuottavalla tavalla. Business Tampere toimii hankkeen osatoteuttajana.

Hanke 4

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

SMP-COSME-2024-CLUSTER-01

Hankkeen nimi

CITADEL – Resilient and Secure Europe: Advancing Security through Green and Digital Transitions

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

CITADEL-hanke kytkeytyy DARE-hankkeeseen erityisesti resilienssin vahvistamisen, datan hyödyntämisen ja turvallisuusratkaisujen käytännön pilotoinnin kautta. DARE-hankkeen tavoitteena on rakentaa kaupungeille ja innovaatioekosysteemeille yhteisiä, dataan perustuvia

toimintamalleja, jotka tukevat päätöksentekoa, ennakointia ja kriisinkestävyyttä. CITADEL puolestaan tuo tähän kokonaisuuteen konkreettisen kokeilu- ja pilotointiympäristön, jossa turvallisuusalan pk-yritykset ja loppukäyttäjät voivat kehittää ja testata ratkaisuja todellisissa käyttötilanteissa. Yhdessä hankkeet edistävät kaupunkien kykyä tunnistaa riskejä, reagoida häiriötilanteisiin ja kehittää kestäviä, turvallisia ja älykkäitä kaupunkiympäristöjä. Business Tampere, Pirkanmaan turvallisuusklusterin isäntäorganisaatio, on hankkeessa osatoteuttajana.

Hanke 5

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

PL/260/04.03.02.06.00/2025

Hankkeen nimi

Elinkeinoelämän varautuminen

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Elinkeinoelämän varautuminen -hanke kytkeytyy DARE-hankkeeseen erityisesti yritysten resilienssin, toimintakyvyn ja tietopohjaisen johtamisen kehittämisen kautta. DARE-hankkeessa rakennetaan kaupunkien ja ekosysteemien yhteisiä dataperusteisia toimintamalleja, jotka parantavat tilannekuvaa, ennakointia ja kriisinsietokykyä sekä vahvistavat yritysten ja julkisten toimijoiden yhteistyötä. Elinkeinoelämän varautuminen -hanke puolestaan konkretisoi tätä tavoitetta yritystasolle kehittämällä käytännön toimintamalleja, osaamista ja yhteistyörakenteita, joilla yritykset pystyvät varautumaan häiriötilanteisiin ja tukemaan yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta. Yhdessä ne vahvistavat alueellista resilienssiä, yritysten jatkuvuudenhallintaa sekä julkisen ja yksityisen sektorin yhteistoimintaa osana laajempaa turvallisuus- ja varautumisekosysteemiä. Business Tampere toimii hankkeen osatoteuttajana.

Hanke 6

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

HORIZON-CL4-2025-03-HUMAN-16

Hankkeen nimi

Twin-based Web Interoperable Network for Engagement (TWINE)

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

TWINE-hanke liittyy DARE-hankkeeseen ennen kaikkea yhteentoimivuuden, datan hyödyntämisen ja kaupunkien välisten skaalautuvien toimintamallien kautta: siinä missä TWINE rakentaa avointa ja yhteentoimivaa infrastruktuuria digitaalisten kaksosten ja virtuaalimaailmojen käyttöön, DARE kehittää Suomen suurille kaupungeille yhteisiä datakyykykkyksiä, data governance -malleja, tietoarkkitehtuuria ja AI-valmiita dataratkaisuja, joilla dataa voidaan hyödyntää turvallisesti ja tehokkaasti yli organisaatio- ja kaupunkirajojen. DAREN tavoitteena on lisäksi tehdä innovaatio- ja ekosysteemidataa näkyväksi, vahvistaa ennakointia ja datapohjaista päätöksentekoa sekä rakentaa pysyviä, kansallisesti skaalautuvia malleja, joten TWINE toimii sille luontevana teknologisenä ja kokeellisena rinnakkaishankkeena erityisesti silloin, kun digitaalisten kaksosten, data-avaruuksien ja kaupunkien välisten palvelujen yhteentoimivuutta viedään käytännön piloteiksi. Business Tampere ja Tampereen kaupunki toimivat hankkeen osatoteuttajina.

5.3 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi, ohjausryhmä sekä saavutettavuusnäkökulma

Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Business Tampere Oy on kokenut aluekehittäjä, jolla on vahva näyttö EU:n rakennerahastohankkeiden sekä laajojen kansallisten, usean toteuttajan hankekokonaisuuksien toteuttamisesta. Organisaatio on toiminut sekä hankkeiden päätoteuttajana että osatoteuttajana

roolissa ja sillä on vakiintuneet käytännöt hankehallinnosta, raportoinnista ja tulosten vaikuttavuuden varmistamisesta.

Business Tampereella on vahva ja käytännönläheinen osaaminen tiedolla johtamisesta sekä dataan perustuvan kehittämistyön toteuttamisesta. Organisaatio on rakentanut ja ylläpitää kattavaa tietopohjaa Tampereen kaupunkiseudun yrityksistä, elinvoimasta ja sen kehityksestä hyödyntäen useista lähteistä koottua, säännöllisesti päivittyvää dataa, jota jalostetaan analytiikaksi ja päätöksenteon tueksi. Business Tampereen datatyö kattaa muun muassa yritysten kasvuun ja investointeihin liittyvän analyysin sekä alueellisen elinvoiman ja vetovoiman tarkastelun eri mittareiden avulla. Lisäksi organisaatiolla on kokemusta edistyneiden työkalujen, kuten tekoälypohjaisten analyysiratkaisujen hyödyntämisestä datan tulkinnassa ja vaikuttavien johtopäätösten tuottamisessa. Tämä osaaminen yhdistyy kykyyn tuottaa selkeitä tilannekuvia, ennakkointitietoa ja analyysejä, joita hyödynnetään strategisen suunnittelun, toimenpiteiden kohdentamisen ja vaikuttavuuden seurannan tukena.

Hakijalla on vahva asiantuntemus:

- datan saatavuudesta ja dataan liittyvistä reunaehdoista
- dataan perustuvasta päätöksenteosta ja digitaalisten työkalujen kehittämisestä
- tekoälypohjaisten työkalujen kehittämisestä
- elinvoima- ja innovaatiodataan liittyvistä erityispiirteistä
- kansallisesta ja kansainvälisestä verkottumisesta, joka mahdollistaa hankkeen tulosten hyödyntämisen laajasti

Hakijan osaaminen yhdistää strategisen tason analyysikyvykkyyden, innovaatioidatan syvällisen hyödyntämisen sekä sidosryhmäyhteistyön aktiivisen fasilitoinnin, mikä vahvistaa sen roolia keskeisenä osatoteuttajana ja edistää hankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Riskit ja niiden hallinta hankkeen toteuttamisessa

Riskit liittyen hankkeen sisällön ja tulosten toteuttamiseen

- Hankkeen tuloksia ja kokemuksia ei saada riittävällä tasolla esiin hyödynnettäviksi ja juurrutettaviksi.
- Hankkeessa on mukana monitoimijainen verkosto, jonka jäsenillä on hyvin erilaisia odotuksia ja käsityksiä rooleista ja tekemisen tavoista.
- Yhteisten prosessien noudattaminen ja aikatauluissa pysyminen voivat olla haasteellisia.
- Hankkeen teema on osin myös sensitiivinen ja toimenpiteisiin liittyy kriittistä dataa/ niiden hallintaa
- kansallisen rahoitushaun ja päätösten viivästyminen

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

- Tulosten ja kokemusten koostaminen viestittäväksi, hyödynnettäväksi ja levitettäväksi hanketoimijoiden ja muiden tulosten hyödyntäjien välillä.
- Tiivis yhteistyö ja valmistelu yhteisillä foorumeilla (säännölliset palaverit eri toimijoiden yhteisen ymmärryksen ja tahtotilan muodostamiseen.
- Tiivis vuorovaikutus ja ennakkovalmistelu yhdessä rahoittajatahojen sekä projektiryhmän ja hankkeen ohjausryhmän kanssa.
- Selkeiden pelisääntöjen sopiminen kunkin työpaketin kohdalla
- hyvä ja tiivis kansallinen yhteistyö, ennointi viivästystilanteissa

Riskit liittyen hankkeen yleiseen toimintaympäristöön

- taloudellinen taantuma syvenee
- kansainvälinen yhteistyö kiristyy ja hiipuu
- pandemia tai vastaava yhteistyötä rajoittava tilanne
- Ukrainan sotatilanteen laajentuminen muualle Eurooppaan

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Ennakointi ja hankesuunnitelman jatkuva tarkastelu sekä muutoshakemusta tekeminen hyvissä ajoin, toimenpiteiden tarkistaminen muuttuvaan tilanteeseen vastaavasti, isompien tilaisuuksien suunnittelu myös hybriditoteutuksina.

Riskit liittyen toteuttajaorganisaatioiden toimintaan

- hankkeeseen nimettyjen henkilöiden vaihtuvuus ja/tai pidemmät sairauspoissaolot
- hanketoteuttajien puutteellinen rakennerahasto-osaaminen ja sitä kautta haasteelliset tilanteet hankehallinnon jouhevassa toteutuksessa

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

- hankkeeseen on nimettynä useampi henkilö per osatoteuttaja tai muuten hankkeen toimintaan perehtyminen organisaatiossa laajemmin varmistetaan
- Kaikista osatoteuttajista vähintään yksi henkilö osallistuu rahoittajan järjestämiin rakennerahasto-ohjelman koulutuksiin. Lisäksi rahoittajien kanssa yhteistyössä järjestetään tarpeen mukaan hankekonsortiolle koulutusta

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Oulun kaupungin edustaja
Tampereen kaupungin tai BusinessTampereen edustaja
Helsingin kaupungin edustaja
Vantaan kaupungin edustaja
Espoon kaupungin edustaja
Turun kaupungin tai BusinessTurun edustaja
Työ- ja elinkeinoministeriön edustaja
Puolustusvoimien tekoälyosaamiskeskuksen edustaja
Kuntaliiton edustaja
Tutkimus- ja koulutuskeskus CEMIS (Centre for Measurement and Information Systems), edustaja
BusinessFinland edustaja
Sitran edustaja
Data Spaces Support Centre, edustaja
Rahoittajan edustaja asiantuntijajäsenenä

Onko hankkeen pääasiallisena tarkoituksena tietyn verkkopalvelun kehittäminen, tarjoaminen tai ylläpito?

Ei

5.4 Horisontaaliset periaatteet: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu hankkeen suunnitelmassa?

Hankkeen toteutuksessa huomioidaan sukupuolten tasa-arvo läpileikkaavana periaatteena kaikissa toimenpiteissä. Tavoitteena on varmistaa, että hankkeen tarjoamat mahdollisuudet, tieto, palvelut ja osallistuminen ovat yhdenvertaisesti kaikkien sukupuolten saavutettavissa.

Tasa-arvon toteutuminen varmistetaan käytännössä seuraavasti:

Osallistuminen ja kohderyhmät:

Hankkeen kohderyhmien tavoittamisessa ja osallistamisessa huolehditaan siitä, että eri sukupuolten edustus on tasapainoinen ja että hankkeen toimenpiteet eivät syrji tai epäsuorasti rajaa osallistumista.

Sidosryhmätyö ja ohjaus:

Ohjausryhmän ja työpajojen kokoonpanoissa kiinnitetään huomiota sukupuolten tasapuoliseen edustukseen ja siihen, että eri näkökulmat tulevat huomioiduksi päätöksenteossa.

Viestintä ja näkyvyys:

Hankkeen viestinnässä, materiaalissa ja tapahtumissa pyritään esittämään asiantuntijat ja toimijat monipuolisesti siten, että eri sukupuolet ovat tasapuolisesti näkyvissä. Puhujavalinnoissa ja asiantuntijapanoksissa huomioidaan yhdenvertaisuus.

Sisäiset toimintamallit:

Business Tampereella on käytössä tasa-arvoa edistävät toimintamallit ja suunnitelmat, joita noudatetaan myös hankkeen toteutuksessa. Näin varmistetaan, että tasa-arvo huomioidaan systemaattisesti hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Sisällöllinen näkökulma:

Hankkeen tuottamat analyysit ja kehittämistoimenpiteet pyritään toteuttamaan siten, että ne tukevat laajasti eri toimijoiden osallistumismahdollisuuksia ja osaamisen hyödyntämistä riippumatta sukupuolesta.

Yhteenvetona hankkeessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa aktiivisesti sekä hankkeen toteutustavoissa että viestinnässä varmistaen, että kaikki toimijat voivat osallistua ja hyötyä hankkeesta yhdenvertaisesti.

5.5 Horisontaaliset periaatteet: Muut EU:n perusoikeusasiakirjan mukaiset oikeudet ja periaatteet

Hakija vakuuttaa, että hankkeen suunniteltu toiminta noudattaa ainakin seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:

Turvalliset työolot

Hankkeen toteutuksessa noudatetaan kaikilta osin Suomessa voimassa olevaa työlainsäädäntöä, työturvallisuuslainsäädäntöä sekä EU:n perusoikeusasiakirjan periaatteita turvallisista ja terveellisistä työoloista. Hankkeessa hyödynnettävien työpajojen ja yhteiskehittämistilaisuuksien osalta varmistetaan turvalliset ja saavutettavat työskentelyolosuhteet sekä osallistujille että toteuttajille. Hankkeessa huomioidaan digitaalinen turvallisuus ja tekoälyn vastuullinen käyttö kaikissa kehitysvaiheissa. Tekoälyratkaisuihin huomioidaan eettiset periaatteet, kuten syrjimättömyys, vastuullisuus ja ihmisen rooli lopullisessa päätöksenteossa.

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Hankkeen toteutuksessa noudatetaan EU:n perusoikeuskirjan mukaista syrjintäkieltoa, eikä toiminnassa sallita minkäänlaista syrjintää esimerkiksi sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, vakaumuksen tai muiden henkilöön liittyvien tekijöiden perusteella. Hankkeessa edistetään yhdenvertaisuutta ja osallistavuutta varmistamalla, että kaikki keskeiset sidosryhmät voivat osallistua toimintaan tasavertaisesti ja että kehitettävät ratkaisut ovat saavutettavia ja hyödynnettävissä laajasti eri käyttäjäryhmille.

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.

Hankkeessa huomioidaan vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus huomioimalla kehitettävän tilannekuva-ratkaisun saavutettavuus sekä palvelun käytettävyys erilaisille käyttäjäryhmille. Käyttöliittymien suunnittelussa huomioidaan saavutettavuusvaatimukset (mm. selkeä rakenne, luettavuus ja eri käyttötilanteet), jotta tieto on mahdollisimman laajasti hyödynnettävissä. Työpajojen ja muun hanketoiminnan toteutuksessa huomioidaan esteettömät osallistumismahdollisuudet, esimerkiksi tarjoamalla etäosallistumismahdollisuuksia ja varmistamalla tilojen saavutettavuus. Näin hanke tukee osallistavuutta ja mahdollistaa eri käyttäjäryhmien tasavertaisen osallistumisen hankkeen kehittämistoimintaan.

Henkilötietojen suoja

Hankkeen toteutuksessa noudatetaan kaikilta osin voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä (ml. GDPR) sekä EU:n perusoikeuskirjan periaatteita henkilötietojen suojaamisesta.

Hankkeessa kehitettävä TKI-tilannekuva perustuu ensisijaisesti aggregoituun dataan, eikä se lähtökohtaisesti sisällä henkilötietoja. Mahdollisissa henkilötietojen käsittelytilanteissa varmistetaan tietojen minimointi, tarkoitussidonnaisuus ja asianmukainen suojaus koko tiedon elinkaaren ajan. Tietojen käsittelyssä hyödynnetään turvallisia ja hallittuja data-arkkitehtuuria sekä organisaatioiden vakiintuneita tietoturva- ja tietosuojakäytäntöjä. Näin varmistetaan, että kaikki hankkeessa käsiteltävä tieto on suojattua, luotettavaa ja käytettävissä vain määriteltyihin käyttötarkoituksiin.

Ympäristönsuojelu

Hanke tukee ympäristönsuojelua välillisesti kehittämällä datapohjaista päätöksentekoa, ennakointia ja tilannekuvaa, joiden avulla kaupungit sekä muut toimijat pystyvät huomioimaan ympäristövaikutukset aiempaa systemaattisemmin osana strategista ja operatiivista toimintaa. Se lisää näkyvyyttä innovaatioihin, teknologioihin ja kasvualoihin, mikä mahdollistaa kestävien ratkaisujen (kuten vähähiilisten ja resurssitehokkaiden toimintamallien) tunnistamisen ja edistämisen.

5.6 Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hanke tukee luonnonvarojen kestäväää käyttöä välillisesti vahvistamalla datapohjaista päätöksentekoa ja ennakointia kaupungeissa ja innovaatioekosysteemeissä.

Hankkeessa kehitetään yhteisiä datan hallinnan, analytiikan ja yhteentoimivuuden toimintamalleja, joiden avulla voidaan tunnistaa resurssitehokkaita teknologioita, kiertotalouteen perustuvia ratkaisuja sekä vähähiilisiä liiketoimintamalleja. Innovaatio- ja ekosysteemidatan systemaattinen hyödyntäminen parantaa kehittämistoimenpiteiden kohdentamista ja vaikuttavuutta sekä tukee uusien kestävien ratkaisujen syntyä.

Hanke ei suoraan kohdistu luonnonvarojen käyttöön, mutta luo keskeiset edellytykset niiden kestäväälle hyödyntämiselle tukemalla tiedolla johtamista, resurssiviisaita innovaatioita ja kestävä kasvun investointeja.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hanke vähentää ilmastonmuutoksen riskejä vahvistamalla kaupunkien ennakointikyvykkyyttä ja tilannekuvaa datan ja analytiikan avulla. Hanke tukee siirtymistä ennakoivaan, tietoperusteiseen päätöksentekoon, mikä parantaa kykyä tunnistaa ja hallita ilmatoriskejä sekä kohdentaa toimenpiteitä vaikuttavasti.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia kasvillisuuteen, eliöstöön tai luonnon monimuotoisuuteen, sillä se ei sisällä fyysisiä investointeja, rakentamista tai maankäytön muutoksia.

Hankkeen toimenpiteet keskittyvät datan hyödyntämiseen, analytiikan kehittämiseen sekä tilannekuvan ja ennakointikyvykkyyden vahvistamiseen, joita hyödynnetään päätöksenteossa, innovaatioekosysteemien kehittämisessä ja investointien kohdentamisessa.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat siten epäsuoria ja realisoituvat mahdollisesti vasta jatkotoimenpiteiden ja hankkeen tuloksia hyödyntävien kehityshankkeiden kautta. Hanke voi välillisesti edistää ympäristön kannalta kestävämpiä ratkaisuja tukemalla resurssitehokasta suunnittelua, kiertotaloutta ja vähähiilisiä innovaatioita, mutta näitä vaikutuksia ei voida kohdistaa suoraan biologiseen monimuotoisuuteen hanketasolla.

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin, maaperään tai ilmaan, eikä se suoraan vähennä kasvihuonekaasupäästöjä, koska hanke ei sisällä fyysisiä investointeja, rakentamista tai maankäytön muutoksia.

Hankkeen vaikutukset ovat epäsuoria ja perustuvat datan, analytiikan ja ennakkoinnin hyödyntämiseen päätöksenteossa. Näiden kautta hanke voi tukea sellaisten ratkaisujen tunnistamista ja kehittämistä, jotka edistävät vähähiilisiä teknologioita, resurssitehokkuutta ja ympäristöä vähemmän kuormittavia toimintamalleja.

Mahdolliset myönteiset vaikutukset ilman laatuun, päästöihin, maaperään tai vesistöihin realisoituvat vasta välillisesti hankkeen tuloksia hyödyntävissä jatkotoimenpiteissä ja investoinneissa, eikä niitä voida kohdistaa suoraan hanketasolla.

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia Natura 2000 -alueisiin, sillä hanke ei sisällä fyysisiä investointeja, rakentamista tai maankäytön muutoksia.

Hankkeen toimenpiteet keskittyvät datan, analytiikan ja ennakkointia tukevien työkalujen kehittämiseen. Mahdolliset vaikutukset Natura-alueisiin ovat siten epäsuoria ja voivat toteutua vasta myöhemmissä hankkeissa, joissa DAREn tuottamia ratkaisuja hyödynnetään.

Hanke voi välillisesti edistää kestävämpiä ratkaisuja, kuten vähähiilisyyttä ja resurssiviisasta suunnittelua, mutta vaikutuksia Natura 2000 -kohteisiin ei voida kohdistaa suoraan hanketasolla.

5.7 Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys

Materiaalit ja jätteet

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia materiaalien käyttöön tai jätteiden syntyyn, sillä se ei sisällä fyysisiä investointeja tai tuotannollista toimintaa. Sen vaikutukset taloudellisen kestävyysnäkökulmasta ovat kuitenkin epäsuoria: hanke kehittää datapohjaisia toimintamalleja, analytiikkaa ja tilannekuvaa, joiden avulla voidaan tunnistaa resurssitehokkaita ratkaisuja, kiertotalouden malleja ja materiaalien tehokkaampaa hyödyntämistä.

Vaikutukset realisoituvat vasta hankkeen tuloksia hyödyntävissä jatkotoimenpiteissä.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia uusiutuvien energialähteiden käyttöön, sillä se ei sisällä energia-investointeja tai tuotantoa. Sen vaikutukset ovat kuitenkin epäsuoria: hanke kehittää datapohjaisia toimintamalleja, analytiikkaa ja ennakkointia, joiden avulla voidaan jatkossa tunnistaa ja kohdentaa investointeja esimerkiksi uusiutuvaan energiaan ja vähähiilisiin ratkaisuihin. DARE-hanke voi tukea uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä pitkällä aikavälillä paremman tiedolla johtamisen ja päätöksenteon kautta.

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke tukee paikallisen elinkeinorakenteen kestävästä kehittämisestä vahvistamalla innovaatioekosysteemejä ja datapohjaista päätöksentekoa. Hanke kehittää yhteisiä data-, analytiikka- ja ennakkointimalleja sekä TKI-tilannekuvan, joiden avulla voidaan tunnistaa alueen kasvualoja, kohdentaa kehittämistoimia vaikuttavasti ja tukea yritysten uudistumista sekä kestävästä kasvun mukaisia liiketoimintamalleja.

Hanke luo keskeiset edellytykset pitkäjänteiselle, kestävyysmurrosta tukevalle kehittämiselle lisäämällä tiedolla johtamista ja uusien innovaatioiden syntyä alueella. Vaikutus kohdistuu suoraan elinkeinorakenteen kehittämiseen, minkä vuoksi vaikutus on arvioitu selvästi myönteiseksi.

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke edistää aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä tuottamalla datapohjaisia analyysejä, yhteisiä toimintamalleja ja ennakointia tukevia ratkaisuja päätöksenteon ja innovaatioekosysteemien kehittämisen tueksi.

Hanke luo skaalautuvia, dataan perustuvia palvelukonsepteja ja työkaluja, kuten yhteisen tilannekuvan, analytiikkamalleja ja data governance -ratkaisuja, joita voidaan hyödyntää laajasti myös hankkeen päättymisen jälkeen.

Vaikutus kohdistuu suoraan aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen (uusien digitaalisten palveluiden ja liiketoimintamallien syntyminen), minkä vuoksi vaikutus on arvioitu selvästi myönteiseksi.

Liikkuminen ja logistiikka

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia liikkumiseen tai logistiikkaan, sillä se ei sisällä infrastruktuuri-investointeja tai fyysisiä ratkaisuja.

Hankkeen vaikutukset ovat epäsuoria: hanke kehittää datapohjaista tilannekuvaa, analytiikkaa ja ennakointikyvykkyyttä, joiden avulla voidaan parantaa myös logistiikan suunnittelua, resurssitehokkuutta ja päätöksentekoa.

5.8 Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoria vaikutuksia kulttuuriympäristöön, sillä hanke ei sisällä fyysisiä investointeja, rakentamista tai maankäytön muutoksia.

Hanke vahvistaa kaupunkien ja innovaatioekosysteemitomijoiden välistä yhteistyötä, tiedolla johtamista ja osallistumisen mahdollisuuksia, mikä voi pitkällä aikavälillä tukea kulttuuriympäristöjen huomioimista päätöksenteossa.

Vaikutuksia kulttuuriympäristöön ei voida kohdistaa suoraan hanketasolla, mutta DARE-hanke luo edellytyksiä kestävämmälle ja kokonaisvaltaisemmalle kaupunkikehittämiselle, jossa myös sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat voidaan huomioida aiempaa systemaattisemmin.

Ympäristöosaaminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeella on epäsuora mutta myönteinen vaikutus ympäristöosaamisen vahvistumiseen. Hanke kehittää datapohjaisia toimintamalleja, analytiikkaa ja TKI-tilannekuvaa, joiden avulla kaupunkien, yritysten ja muiden ekosysteemitomijoiden valmiudet ymmärtää ja hyödyntää ympäristöön liittyvää tietoa paranevat.

Lisäksi hanke tukee yhteiskehittämistä ja tiedon jakamista, mikä lisää osaamista kestävyys-, resurssitehokkuuteen ja ilmatoriskeitä liittyvissä teemoissa. Vaikutus ei synny suoraan koulutus- tai ympäristötoimenpiteistä, vaan tiedolla johtamisen ja datan hyödyntämisen kautta, mikä pitkällä aikavälillä vahvistaa ympäristöosaamista eri toimijaryhmissä.

5.9 Horisontaaliset periaatteet hankkeen pääasiallisena tavoitteena

Onko sukupuolten tasa-arvon edistäminen hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko kestävä kehitys jollakin ulottuvuudella hankkeen pääasiallinen sisältö?

Kyllä

6 Arviot määrällisistä tavoitteista

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

6.1 Tuotosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCO04	De minimis-tukea saaneet yritykset	0
RCO10	Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	0
NO02	Yhteiskehittämistä tukevat alustat ja verkostot	5
NO03	Yhteiskehittämiseen osallistuvat yritykset	12
RCO07	Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	0

RCO74 Yhdennettyjen kaupunkikehitysstrategioiden piiriin kuuluva asukasmäärä

Kaupunkiseutu: Tampere, asukasmäärä 410 689

6.2 Tulosindikaattorit

Tunnus	Indikaattori	Arvio
RCR01	Uudet tuella aikaansaadut työpaikat	0
SL01	joihin työllistyvät naiset	0
RCR03	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät pk-yritykset	0
NR01	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	7
NR02	TKI-infrastruktuuria käyttävät yritykset	0

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet matkakustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Hankinnat ja hankkeen pysyvyys

Infrastruktuuri-investointeja tai tuotannollisia investointeja sisältävän hankkeen toiminnan tulee olla pysyvää yleisasetuksen 65 artiklaan perustuen vähintään viiden vuoden ajan viimeisen tuen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä. Velvollisuus yritystukilain nojalla rahoitettavissa hankkeissa pienten ja keskisuurten yritysten osalta on kolme vuotta. Koskeeko edellä kuvattu velvollisuus hankkeen toimintaa tai investoinnin kohteena olevaa omaisuutta?	Ei
Suunnitellaanko hankkeessa kansalliset kynnysarvot ylittävien hankintojen tekemistä?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Yhteensä €
1 Palkkakustannukset	146 872
2 Matkakustannukset	12 500
3 Ostopalvelut	62 000
4 Muut kustannukset	0
Flat rate 7 % kehittäminen	15 496
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0
Nettokustannusarvio yhteensä	236 868

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	177 651	75,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	59 217	25,00
3 Kuntarahoitus	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	236 868	100,00

Ennakkomaksatus

Haetaanko hankkeelle ennakkomaksatusta?	Ei
---	----

Hakemuksen käsittelyn ehdot

Tuen hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi. Lisäksi hakija vakuuttaa, että hankkeen toimenpiteet eivät kohdistu samaan tai saman tyyppiseen toimintaan, joka on siirretty toisella suuralueella sijaitsevaan toimipaikkaan siten, että työpaikkoja menetetään alkuperäisessä toimipaikassa.

Tuen hakija vakuuttaa, että sillä ei ole takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa avustuksia ja tukia myöntäville julkisyhteisöille.

Tuen myöntävällä välittävällä toimielimellä on laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien perusteella oikeus tarkastaa tuen hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut välttämättömät toiselta viranomaiselta tai yksityiseltä saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Suostumus sähköiseen asiointiin

Hakija antaa suostumuksensa siihen, että kaikki asiakirjat koskien tätä hankehakemusta annetaan tiedoksi vain sähköisesti EURA 2021 -järjestelmässä. Tämä suostumus koskee kaikkia asiassa myöhemmin annettavia asiakirjoja, joita viranomainen tekee EURA 2021 -järjestelmässä.

Hankehakemusta ja hanketta koskevat asiakirjat ovat noudettavissa EURA 2021 -järjestelmästä.

Lainkohdat

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) 51 §.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §.

Suostumus Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettavia hankkeita koskevien tietojen julkisuuteen ja julkaisemiseen

Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettuja hankkeita ja tuen saajia koskeva tietojen julkisuus ja julkaiseminen on lakisääteistä. Kun tuen hakija on jättänyt hanketta koskevan hakemuksen, on hän hyväksynyt hanketta ja tuen saajaa koskevien tietojen julkaisemisen. Jos tuen hakija ei hyväksy ehtoa, ei hanketta voida ottaa käsiteltäväksi.

Hakija antaa suostumuksensa sille, että hanketta ja tuen saajaa koskevat tiedot julkaistaan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman verkkopalvelun tietopalvelussa.

Valtionavustuksen hakijan pakotevakuutus

Yhdistyneet kansakunnat ja Euroopan unioni ovat asettaneet pakotteita lainsäädännössään tai toimielintensä päätöksillä.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

a) YK:n tai EU:n pakotteita ei ole asetettu

- avustuksen hakijalle,
- avustuksen hakijan välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttäville henkilöille,
- avustuksen hakijan alihankkijoille tai muille sopimuskumppaneille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- avustuksen hakijan alihankkijoiden tai muiden sopimuskumppaneiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä alihankkijoissa tai muissa sopimuskumppaneissa käyttäville henkilöille,
- valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti muun kuin avustuksen saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen haetun ja valtionapuviranomaisen myöntämän avustuksen käyttäjille (jäljempänä siirron saaja)
- sellaisille avustuksen hakijan valtionavustushakemuksen ja -päätöksen mukaisille yhteistyökumppaneille, jotka eivät saa tai käytä avustusta, eivätkä tuota ostopalveluja,

mutta osallistuvat avustettavaan toimintaan tai hankkeeseen tekemällä yhteistyötä avustuksen saajan kanssa,

- siirron saajien tai yhteistyökumppanien välittömille tai välillisille omistajille, tai rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuille tosiasiallisille edunsaajille,
- siirron saajien tai yhteistyökumppanien hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenille tai määräys-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisissä siirron saajissa ja yhteistyökumppaneissa käyttäville henkilöille;

b) avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti neuvoston asetuksen (EU) 833/2014 5 k artiklaa sekä kaikkia muita YK:n ja EU:n asettamia pakotteita.

Valtionavustuksen hakija vakuuttaa, että

- avustuksen hakija ja muut edellä mainitut tahot eivät ole YK:n tai EU:n asettamien pakotteiden kohteena;
- avustuksella rahoitettava toiminta tai hanke taikka avustuksella hankittavan tuotteen tai palvelun toimittajan tai sen alihankkijoiden tuottamien tuotteiden tai palvelujen käyttö ei riko YK:n tai EU:n asettamia pakotteita;
- avustuksen hakija antaa välittömästi kirjallisesti valtionapuviranomaiselle tämän kirjallisesta pyynnöstä tiedot hakijan välittömistä ja välillisistä omistajistaan, rahanpesulain 1. luvun 5 §:ssä tarkoitetuista tosiasiallisista edunsaajistaan, alihankkijoistaan, sekä muista sopimuskumppaneistaan, siirron saajista, yhteistyökumppaneista ja muista edunsaajista;
- avustuksen hakija ilmoittaa välittömästi valtionapuviranomaiselle, jos valtionavustukseen tai avustuksella tehtävään hankintaan liittyvät suoritukset tai valtionavustus itsessään voi välillisesti tai välittömästi päätyä YK:n tai EU:n pakotteiden kohteena olevalle taholle;
- avustuksen hakija noudattaa täysimääräisesti YK:n ja EU:n asettamia pakotteita sekä tämän vakuutuksen antohetkellä, että tämän vakuutuksen antamisen jälkeen esimerkiksi silloin kun avustuksen hakija saa tai käyttää tässä vakuutuksessa tarkoitettua valtionavustusta.

Allekirjoitukset

9.6.2026 14:33

Harri Juhani Ojala
Toimitusjohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti vahvasti tunnistautuneena EURA 2021 - järjestelmässä (Suomi.fi-tunnistuspalvelu)

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Kustannusarvion liitteet

Rahoitussuunnitelman liitteet

Muut liitteet

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
ALLEKIRJOITETTU_TUKIKIRJE_DARE-hanke_Tampere.pdf	Tampereen kaupungin tukikirje Business Tampereen osallistumiselle	

Tiedoston nimi	Kuvaus	Salassapidon perustelu
	osatoteuttajana DARE--hankkeeseen.	
2026-06-02_Lausunto_DARE_Turun_kaupunki.pdf	Turun kaupungin tukikirje Dare-hankkeelle.	
Aiesopimus_Datasta_resilienssi_.pdf	Hankkeen datasta resilienssiä aie-sopimus.	
OUKA_DAREp_hakemus_akemusno_408659_.pdf	DARE-hankehakemus: päähankkeen hankehakemus	